4 OCAK 1980 CUMA 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi

Demokrat

BANDOOO !
CAN YÜCEL'İN YAZISI
2. SAYFADA

ÇAĞIN SORUMLULUĞU
ERGİN ATASÜ'NÜN
YAZISI 4. SAYFADA

AP'nin tavrı bugün belli olacak

Muhtıra sahibini arıyor

Meclis "Önlemler paketi,, ni görüşmeye başladı

HABER MERKEZİ

CHP tarafından hazırlanan, AP tarafından değiştirilerek parlamentoya sunulan "Önlemler Paketi"nin görüşülmesine Millet Meclisi'nin dünkü oturumunda başlandı.

Danışma Kurulu'ndan "Öncelikle görüşülmesi gerekli" kararı çıkartılarak, halen parlamentoda bulunan yasa tasarılarından öne alınan "önlemler paketi"nde, güvenliğin sağlanması gerekçe gösterilerek birçok yasada değişiklik yapılması amaçlanıyor. Demokratik kuruluşlar tarafından "Baskı yasa tasarısı" olarak nitelenen "Önlemler Paketi" içinde, Polis Yetki ve Selahiyet ile Dernekler Kanunu değişiklikleri de bulunmaktadır. Polis Yetki ve Selahiyet Kanunu'nda yapılması düşünülen değişiklik ile, polise mahkeme izni olmaksızın arama yapma yetkisi verilmektedir. Dernekler Kanunu'nda yapılacak değişiklik ile de, memurların dernek kurması hemen hemen yasaklanmakta, gösteri ve yürüyüş yapılması da vali ve kaymakamların yetkisine bırakılmaktadır.

Millet Meclisi'nde dün görüşülmeye başlanan '

(Devamı 7. Sayfada)

Faşistler Süt Endüstrisi Kurumu'nda saldırıya geçti

Süt Endüstri Kurumunda ilerici memurlara saldıran faşistler, biri ağır olmak üzere iki devrimci memuru kafasından yaraladı.

Süt Endüstri-kurumu'nun Karanfil sokaktaki binasının ikinci katındaki genel müdür odasından çıkan 20 kişilik faşist bir grup ellerinde şiş, çubuk, yangın aletleri ve sopalarla 4. kata çıkarak devrimci memurlara saldırdı. Olayda, Fatih Aksoy ve İbrahim Seviş adlı memurlar başlarından yaralandı.

Olaya el koyan güvenlik kuvvetleri yaralıları polis otosuna alarak götürdüler. Saldırganlardan 4-5 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

Cezaevi koşullarının sağlığa aykırılığı ve kaloriferlerin yanmaması hükümlülerin sık sık hastalanmasına neden oluyor.

Niğde cezaevinde elverişsiz koşullar değişmedi

NİĞDE (AKA)

Niğde Kapalı Cezaevinde yatan mahkumlar, bir ay kadar önce Mustafa Tuğrul adlı bir mahkumun ölmesine karşın, cezaevindeki elverişsiz koşulların değişmediğini bildirerek, yönetimi protesto ettiler. Bundan bir ay önce, hastaneye gitmesi engellenen Mustafa Tuğrul adlı mahkum , hastalığı nedeniyle 1 dereceye kadar düşen soğuğa dayanamamış ve ölmüştü.

Mahkumlar, büyük tepkiye yolaçan ölüm olayından sonra olay yerinde yapılan otopsi ve tutulan zabıtta koğuşların insan sağlığına

(Deyamı 7. savfada)

YANKILAR

ELÇİ: Hükümet istifa etmelidir

TOKER: Bu uyarı sağlıksız gidişe sağlık arayışıdır

ANKARA (DEMOKRAT)

Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ile kuvvet komutanlarının imzalarını taşıyan ve Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e verilen "Uyarı mektubu"nun yankıları sürüyor. Mardin Bağımsız Milletvekili Şerafettin Elçi, hükümetin istifa etmesi gerektiğini savundu. Öte yandan Kontenjan Senatörü Metin Toker, uyarı mektubunu "Sağlık arayışı" olarak nitelerken, CHP Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alparslan da "Bu muhtıra hükümeti çatırdatmıştır" dedi.

CHP GENEL YÖNETİM KURULU "UYARI MEKTUBU"NU GÖRÜŞTÜ

CHP Genel Yönetim Kurulu silahlıkuvvetlerin verdiği "uyarı mektubu"nu görüştü.

(Devamı 7. sayfada)

TV'de yerli yapım beş belgesel yayından kaldırıldı

(ANKARA ANKA)

TRT Genel Müdürlüğü bir bölümü televizyonda yayınlanmakta olan, bir bölümü ise geçtiğimiz ay yayına girmesi planlandığı halde ertelenen beş belgesel diziyi hiç bir gerekçe göstermeden yayından kaldırmıştır.

Televizyon daire başkanlığınca açıklanan üç aylık program prototipinde yer almayan bu dizilerden "yeryüzü göçerleri" son zamanlarda TRT televizyonunda yayınlanan en başarılı belgesellerden biri olarak nitelendirilmiş ve yayın saatlerinin sürekli değiştirilmesi eleştiri konusu olmuştur. "Yeryüzü Göçerleri" ile birlikte İstanbul televizyonu tarafından hazırlanan bir

(Devamı 7. Sayfada)

MUHTIRA KİME VERİLDİ?

Tedirgin bir ortamın bulunduğu parlamento kulislerinde, uyarı mektubu konusunda çeşitli yorumlar yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan ve Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel'in AP ortak grubunda, "Yangını biz çıkartmadık. Muhatap biz değiliz" demesinden sonra, CHP ortak grubunda da "mektubun" demokrasi için mücadele eden güçleri muhatap alamayacağı " görüşünün benimsenmesiyle, uyarı mektubunun muhatabı belli olmadı.

AP ortak grubunun "uyarı mektubuyla" ilgili olarak yapılmasını benimsediği genel görüşmenin ise zaman kazanmak amacına yönelik olduğu belirtiliyor.

CHP ortak grubuna egemen olan görüş tedbirler paketini Meclis'ten geçirmek şeklinde belirirken, Başkent çevrelerinde bu tavır "Uyarı mektubuna yumuşak iniş yaptırma çabası" olarak değerlendiriliyor. Fakat CHP'nin sol kanadı" her türlü baskı yasasına hayır" deme eğilimi içinde. Hatta bazı CHP milletvekilleri "uyarı mektubunu" 12 Mart muhtırasından daha ağır bularak, tedbirler paketinin önceki gün gruptan geçirilmesini "olup bittiye getirildik" şeklinde nitelendiriyorlar.

Hatta bazı sol kanat milletvekilleri bu konuda CHP'nin "uyarı mektubunu" arkasına alarak "sol kanadı ekarte ettiğini belirterek, "olan yine sola olacaktır. Ecevit baskı yasalarından yanadır."Temel hak ve özgür-

(Devamı 7. sayfada)

NE İSTEMİŞLERDİ NE DEDİLER?

İTO Başkanı Kuşçulu: Silahlı Kuvvetler düşüncemize tercüman oldu

Mehmet Yazar: Devlet, devletliğini bilmeli

Sermaye 12 Mart uygulamalarının tekrarını istiyor

30 Aralık tarihli Demokrat'ta "Sermayenin 12 Mart uygulamalarının tekrarını istediği" belirtilerek büyük iş çevrelerinin bu çıkışına dikkatler çekilmek istenmişti.

ARAŞTIRMA SERVİSİ

Silahlı Kuvvetlerin "Uyarı Mektubu"nun açıklanmasından sonra, büyük iş çevrelerinin daha baskıcı bir yönetimin bir an önce kurulması yolundaki taleplerini sıklaştırdıkları görülüyor. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu "Uyarı Mektubu"nun açıklanmasından sonra verdiği demecte Silahlı Kuvvetlere teşekkür ederek "düşüncelerimize tercüman olunmuştur" dedi.

Demirel hükümetinin kurulmasından hemen sonra sermaye çevrelerinin giderek yükselen bir tonla tekrarlamaya başladıkları talepleriyle ilgili olarak 30 Aralık tarihli Demokrat'ta "Sermaye'nin 12 Mart uygulamalarının tekrarını istediği" belirtilerek büyük iş çevrelerinin bu çıkışına dikkatler çekilmek istenmişti.

Tekelci grup temsilcilerinin son demeçleri AP—CHP işbirliği sağlanarak icranın kuvvetlenmesini talep edildiği şekilde değerlendirilmektedir. Sermaye çevrelerinden gelen taleplerin "Uyarı Mektubu"nun gerekçelerini daha açık olarak gösterdiği demokratik güçlerce saptanmaktadır. Vehbi Koç, Ecevit ve Demirel'e yaptığı ziyaretlerden hemen sonra 26 Aralık günü, KOÇ topluluğunda 20 yılı aşkın bir süredir çalışan-

(Devamı 7. Sayfada)

ABD Afganistan sorununu Güvenlik Konseyine getiriyor

Washington Islamabad , Yeni Delhi (AJANSLAR)

Sovyetler Birliği'nin Afganistan müdahalesi, Amerikan-Sovyet ilişkilerini iyice gerginleştirirken, Amerika'nın BM Güvenlik Konseyi'ni bugün toplantıya çağırarak, Sovyetler Birliğinin Afganistan'a asker yollamasını kınayan bir karar tasarısı vereceği bildirildi. Bu karar tasarısında Afganistan'da bulunan 30-40 bin dola-

(Devamı 7. Sayfada)

Waldheim'e suikast girişimi ortaya çıkarıldı

TAHRAN (AA)

İran'ın resmi PARS Ajansı'na göre, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade, İran'ı ziyaret etmekte olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'a karşı bir suikast girişiminin ortaya çıkarıldığını ve önlendiğini açıkladı.

(Devamı 7. Sayfada)

YORUM

GERÇEKTEN İNANIYORLAR MI ?

Komutanların bütün anayasal kuruluşlara yönelik "Uyarı Mektubu" Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyuna açıklandıktan sonra başta anayasal kuruluşlarımız olmak üzere siyasal yaşantımızın tüm kurum ve kişileri sözkonusu mektubu tartışmaya başladılar.

Uyarı mektubundan anlaşıldığına göre, Komutanlar böyle bir davranış içine girmelerine gerekçe olarak Maraş katliamının birinci yıldönümünde yapılan protestoları, Orta—Doğu'daki son gelişmeleri, toplumun kamplara ayrılmasını ve bu kamplaşmanın devlete yansımış olmasını göstermektedirler.

Demirel, olayı "ciddi bir durum" olarak nitelendirirken Ecevit "Bunalımın yeni bir boyuta kavuştuğunu" söylemektedir. Erbakan'ın olay nedeniyle Hükümet'i suçlamasına karşın, Türkeş'in bu konuda ilk gün herhangi bir açıklama yapmaması dikkat çekicidir.

Ecevit ve onun kanalıyla Ordu'nun hitap etmek istediği ülkemizde demokratik bir yönetimin kanıtı olarak değerlendirilen kişi ve kurumlar şapkalarını önlerine almış düşünüyorlar. Bu düşünmesürecinin varacağı nokta, büyük ölçüde sürecin en başından belirlenmiş gibi görünüyor. Ecevit ve "demokrasi göstergesi" tüm kurum ve kişiler, önceden belirlenmiş düşünme sürecini

(Devamı 7. sayfada)

* TÜRKİYE—ABD HEYETLERİNİN GÖRÜŞMELERİ SONUNDA

Savunma işbirliği Anlaşmasının 9 Ocak'ta imzalanması bekleniyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumartesi günü Ankara'ya gelecek Amerikan Dışişleri Danışmanı ve Güvenlik işleriyle ilgili Dışişler Bakanlığı Yardımcısı Nimetz ile Savunma Bakan Yardımcısı James Ciena Türkiye'ye geliyorlar. Gelişin kökeni 13 Ocak'ta Türkiye Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ile Amerikan Dışişleri Bakanı Cyrus

(Devamı 7. Sayfada)

ASTER-İŞ'i kapatan vali kınandı

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Aster-İş Sendikası'nın Kocaeli Valisi tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeden kapatılması Ankara'da 21 sendika tarafından kınandı.

Aster—iş Ankara Bölge Temsilciliği tarafından yapılan açıklamada, Kocaeli Valiliği'nin yasaları çiğnediği ve yetki sınırlarını aştığı belirtilerek, "Kocaeli Valisi'nin bu davranışı, 1980 yılının şubat ayında başlayacak olan ve 6000'e yakın tersane işçisini kapsayacak toplu sözleşme yetki dönemine rastlaması tesadüf değildir" denildi.

TÜMAS'ın 5. kuruluş yılı kutlanıyor

HABER MERKEZİ

Kuruluşunun 5. yılında, TÜMAS, (Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksek Okul Asistanlar Birliği) İstanbul Şubesi, üyelerine yönelik bir kutlama toplantısı için Sıkıyönetim Komutanlığından, izin isteminde bulundu. Ayrıca, ocak ve şubat ayları için tasarlanan toplantı, yayın ve araştırma programını açıkladı.

Baskı ve kıyımlar sürdürülüyor

HABER MERKEZİ

Demirel hükümetinin göreve gelişiyle birlikte devlet dairelerinde başlatılan görevden alma ve çalışanlara baskı uygulamaları sürdürülüyor. Muğla'da Kahramanmaraş faşist katliamını protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle ilköğretim dışında açığa alınan öğretmen sayısı 32'ye yükselirken, Adana DSİ 6'ncı Bölge Müdürlüğü'nde çalışan 500 akitli işçinin görevine bu ay sonunda son verileceği bildirildi. Öte yandan Turizm ve Tanıtma Bakanlığı'nda görevli ilerici ve devrimcilein de, MHP'li militanların çoğunlukta olduğu illere sürüldükleri bildirildi.

(Devam· 7. sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Yanıltıcı varsayımlar

TBMM'de özel gündem kabul edilerek görüşülmesine başlanan "Kamu güvenliğine ve kolluk hizmetlerine ilişkin bazı kanunlarda değişiklik yapılması ve bunlara yeni hükümler eklenmesi hakkındaki" yasa tasarısı ya da kamu oyundaki yaygın adıyla "Olağanüstü haller yasa tasarısı", bilindiği gibi Ecevit Hükümeti zamanında, geçen yıl "önlemler paketi" adı altında Meclise gönderilmiştir ve Polis vazife ve Selahiyetleri yasasında, il idaresi yasasında, Emniyet örgütü yasasında, 171 sayılı Toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasında, Dernekler yasasında değişiklikler yapılmasını ve yeni maddeler eklenmesini öngörmektedir.

AP iktidarının benimsiyerek, anarşiyi önlemek amacıyla, Parlamentoya sunduğu söz konusu tasarının; kaş yapayım derken göz çıkardığı, toplantı ve gösteri özgürlüklerini ortadan kaldırdığı, Derneklerin ve Sendikaların çalışmalarını kısıtladığı, polise istediğinde evlere girmek hakkını tanıyarak mesken dokunulmazlığı ilkesini büyük ölçüde yaraladığı, Anayasa'ya ters düştüğü, antidemokratik bir nitelik taşıdığı, giderek bir baskı aracı haline geleceği ve gerçekte anarşiyi önlemede bir etkinlik taşımayacağı, akıl ve insaf sahibi, tüm çevrelerin ortak kanısıdır.

Üstelik, yeni yasa tasarısı konusunda iktidar ile Muhalefet arasında bir diyalog kurulamadığı gibi, CHP grubunda da birlik sağlanamamıştır.

Bu durumda, TBMM'nin hassas oy dengesinde Tasarının yasalaşması çok şüphelidir ve iktidarın daha çok anarşiyi önlemekte gelecekte uğrayabileceği başarısızlığa şimdiden "Ne yapalım? Kültür elimizden gelen çabayı gösterdik," biçiminde bir neden hazırladığı anlaşılmaktadır.

Nitekim, Başbakan'ın geçen hafta içinde Ecevit'in yaptığı diyalog çağrısını savsaklaması -CHP Grup Başkanvekillerinin ortak açıklamalarında kullandıkları deyimle AP'nin iktidara geldiğinden bu yana "Anarşinin istismarı ve lafı" ile oyalanmak yolunu yeğleyişini sergilemektedir.

Diyelimki, "Olağanüstü Haller yasatasarısı" yasalaştı.

Yetecek mi?

İzmir'de yayınlanan bir gazeteye verdiği demeçte "anarşinin tırmanmasına 1974'te çıkarılan Affın neden olduğu" savını savunan Başbakan değilmidir? yasayı uygulatacak olan?

Gerçekleri buncasına görmemezlikten gelen yanıltıcı varsayımlarla yola çıkan bu kafa yapısıyla mı anarşi önlenecek?

Tutukevlerini dolduran terör eylemcilerinin kaç tanesi 1974 affında ilkokulu bitirmişti? Adı siyasi cinayetlere karışmış tek 1974 aflısı varmıdır?

Yanlış "teşhis"lerle en etkili önlemleri uygulasanız ne çıkar?

Desteğini MHP'den alan AP İktidarı anarşi kaynaklarını solda aramanın ötesinde, ne kerte sağdaki anarşi odaklarına çomak sokabilir?

Kaldı ki, "Sağdan ve soldan kaynaklanan anarşi" varsayımı yanıltıcıdır. Anarşinin sağında ve solundan önce, çok daha derinlerde bir de perde arkası vardır.

Olağanüstü Haller yasalarının hangi maddeleri bu perde arkasına uygulanabilecektir?

Yanıltıcı varsayımlardan yola çıkmanın tipik bir örneği de 12 Mart'tır. Bunalıma muhtıra ile çözüm getirmek varsayımı iki yılda iflas etmedi mi? Muhtıranın İktidardan uzaklaştırdığı AP kısa sürede 12 Mart Hükümetlerinin Parlamento'daki desteği haline gelmedi mi? Ve o Hükümetler Anayasayı lüks ilan edip rafa kaldırmanın, karanlığa balyoz sallamanın ötesinde, hangi soruna çözüm getirebildiler? Öte yandan, 12 Mart'ın büyük sabotaj olaylarını -Atatürk kültür Merkezi yangını, Marmara gemisi yangını, Haliçte batan kızak, Boğaz köprüsünü uçurma planları vb. gibi- işçi, öğrenci, devrimci kesiminin meydana getirdiği varsayımı askeri mahkemelerde beraat etmedi mi? Hatta "Elrom olayı"nın ardından, başrolde, kışkırtıcı ajan İlyas Aydın çıkmadı mı?

Ecevit'in dış politika ve dış ekonomik yardım sorunlarını yurt dışındaki kişisel prestiji ile çözebileceği varsayımı yürüdü mü?

Gelin kabul edelim; şu varsayımlar konusunda oldukça alaturka olduğumuzu.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

4 OCAK

1963 ERKEK TEKNİK'TE BOYKOT

Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrenciler bazı akademik hakları için boykota başladılar

1968 - İZMİR'DE 3000 ÖĞRENCİ BOYKOTTA

İzmir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde 3 bin öğrenci, öğrenci derneği başkanı ve iki Yönetim Kurulu Üyesi'ne Akademi Disiplin kurulunca 6 ay uzaklaştırma cezası verilmesi üzerine boykot kararı aldılar.

1968– İŞÇİLER MADENLERE İNMEDİLER

Manisa'da Soma Maden İşletmesi'nde aylık ücretleri düşürülen 800 işçi ocaklara inmedi.

1971 TEKNİK PERSONELİN "BOŞ OTURMA DİRENİŞİ"

Teknik Personel'in bazı haklarını ve taleplerini elde etmek için tüm yurtta iki hafta süre ile giriştiği "boş oturarak direnme" eylemi başladı.

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Öğrencileri "öğrenci olaylarını önlemek" için hazırlanan tasarıda yer alan "Üniversite güvenlik gücü"nü protesto etmek ve teknik elemanların eylemini desteklemek için bir hafta boykot kararı aldılar.

1971– KÖYLÜLERİN PROTESTO MİTİNGİ

Diyarbakır'ın Harbecin köylüleri topraklarını ellerinden alan ağaları protesto etmek için bir miting düzenlediler. Sosyal Demokrasi Derneği ile Devrimci Gençlik Derneklerinin desteklediği Harbecin köylülerinin yürüyüşüne kalabalık gruplar halinde halk da katıldı.

Harbecin köylüleri mitingde, "Kahrolsun ağalar, hakkımızı istiyoruz", "Toprak bizim canımız, feda olsun canımız", "İşçi köylü aç sefil, Süleyman Başvekil", "Jandarma dipçiği değil toprak istiyoruz." "Harbecin Köyü uyandık geliyoruz", "Ölmek var dönmek yok"... sloganlarını attılar.

Ellerindeki yüzden fazla dövizle yürüyüşe geçen kadınlı çocuklu köylüler hükümetin ve Valinin istifasını istediler. Yürüyüşün sonunda bir kadın ve bir erkek köylü konuşmalar yaparak ağaların zulmüne jandarmanın ve resmi dairelerin de yardımcı olduklarını, valinin şikayetlerini dinlemeyerek kendilerini kovduğunu anlattılar.

1978 - HAYDAR KÖK

Ankara Cebeci'de Siyasal Bilgiler Fakültesi karşısında bulunan Maç kıraathanesi saat 21.00 sıralarında faşistlerce kurşunlandı.

Devrimci öğrencilerin oturdukları Maç kıraathanesinde bulunan Hacettepe Tıp Fakültesi 3.sınıf öğrencisi Haydar Kök hastaneye kaldırılırken yolda kurtarılamayarak öldü.

YARADANA SIĞINIP

BANDOOO!

Can YÜCEL

Salı gecesi, geç vakit, radyoya kulak kabarttım: Cumhurbaşkanı, Demirel ile Ecevit'i birlikte görüşmek üzere Köşke çağırmış. Çarşamba günü için yani. Daha önceden de Kurmay Başkanıyla Kuvvet Komutanlarını kabul etmiş.... Ertesi günkü gazetelerden gelişmenin hurdasını öğrendik.

Komutanlar, yazılı bir metinle, Korutürk'ten hükümetin emrinde yapmakta oldukları ve yapmaya devam edecekleri icraatı tasvib anlamına gelmek üzere ve daha evvel çeşitli defalar Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında da ele alınmış olan anarşi ve iç güvenlikle ilgili yasal tedbirlerin, parlâmentoca derhal ele alınması için bizzat tavassutunu dilemişler. Bir ordu yetkilisine göre, bu uyarı metni bir muhtıra değil'miş. TDK Sözlüğünde "Korkulu durum", "Tehlike" anlamlarına gelen bir "Muhatara" bu herhalde. Örneğin 12 Mart muhtırasından farkı, yazılı metnin sonunda istemlerin yerine getirilmemesi halinde ordunun yönetime müdahale edeceği ibaresi yer almıyor'muş. Hem sonra, bir tek partiyi ve partileri değil, bütün anayasal kuruluşları uyarmakta imiş. Ne var ki bir başka yetkili, "Eğer uyarımızı içeren önemli hususlar yerine gelmeyecek olursa, geriye elbette ki tek alternativ kalıyor... Bütün Anayasal kuruluşlar akıllarını başlarına devşirmelidir, gereken tedbiri veya tedbirler manzumesini süratle almak zorundadırlar. Kısır çekişmeler partiler arasındaki kavgalar sorunları giderek büyütmektedir," demiş.... Muhtıra olmamakla birlikte, çok çetin ve metin olduğu anlaşılan bu metinde AP ile CHP'nin bir araya gelerek hükümet kurması buyrulmuyorsa da, komutanlar iki büyük partinin asgari ve askeri müştereklerde birleşerek birbirlerini desteklemelerini ve sorunlara acil çözümler getirmelerini istemişler. Aksi taktirde, ordunun "Cumhuriyeti koruma ve kollama görevini yerine getireceği" ileri sürülmüş....

Sözlüsü yazılısından epiy ağır olduğu anlaşılan bu uyarı, hiç kuşkunuz olmasın, siyasal yaşamımızda hiç de yabana atılmayacak sonuçlar doğuracak ve yurdumuzun gidişatına egemen sınıfların istediği yönde yeni vezinler, yeni dengeler ve dengesizlikler getirecektir. Kısa erimdeki etkisi ise, "Fevkalâde Haller ve Alâyişli Asayiş" yasasının Meclis'den alelâcele başgöz olmasında kendini gösterecektir.

Aşağı yukarı onbeş gündür iki büyük parti önderinin bu yasa tasarısı üzerindeki cilveleşmeleriyle ısınıyoruz. Birisi "Miyalok" istiyor, öbürü "Bolemik". CHP, bizim tasarımız iki demetliydi, bu tasarı tek demetli diyor. Gören de halka sunduklarını menekşe demeti sanacak!.. Yok efendim, onlar bu yasa tasarısını sunduklarında, Sıkıyönetim yokmuş da, iktidarda CHP varmış, şimdi işler değişmiş, falan filân... CHP gurubunun genel çizgisiyle çoğu antikomünist, azı antifaşist muhalefeti ilerdeki seçim ve iktidar şanslarını yitirmemek için, bu oligarşik açılışa iş işten geçtikten sonra "aah" diyorlar. Oysa Genel Başkan bu açılışa çoktan kapaklanmış, çevresi de, ve bibakıma ana yapı da öyle. Aslında hepsi razı da, kendilerini kimi hacette temize çıkaracak, büyük oy kaynağı emekçi yığınlarına karşı hamamın namusunu kurtaracak bir bahâne arıyorlar. Ki, "Biz elimizden geleni yaptık ama, emir büyük yerden geldi," diyebilsinler... Bu emir de ou tam uyarı ve yarı muhtırayla hızır gibi geldi imdatlarına... Bu Hazırol Hızırı...

Felek gibi, bikez anlattıydım, bidaha anlatayım, Bal Mahmut'tan dinlediğim şu fıkrayı: Bal Mahmut Umumi Harp'de mülâzım, İdman Cemiyetleri İttifakı'nın reisi olan paşanın yaveri. İttifakın bir gösterisi düzenlenmiş. Genç, asker, cimnastik hareketleri yapacaklar Taksim'de. Millet toplanmış. Paşa hasta. Açış konuşması yapacak bir Kodaman gerek. Miralay yan çizmiş, Kolağası helâya tüymüş, Binbaşılar özür beyan etmişler sesimiz kısık diye. Kabak, Bal Mahmud'un başına patlamış. O da çıkmış hıncahınç alanın şeref mevkiine. "Türkler oldum-

(Devamı 7. sayfada)

FORUM

DGM SORUŞTURMASI

TÖB-DER GENEL İDARE KURULU:

"Egemen sömürücü güçlerle emekçi halkımız arasındaki, sermaye ile emek arasındaki çelişki sorunlara kaynaklık etmektedir."

TÖB-DER Genel İdare Kurulu DGM'lerin Demirel iktidarı tarafından yeniden gündeme getirilişiyle ilgili olarak 20 Aralık 1979'da Demokrat'a yaptığı açıklamada, "Egemen sömürücü güçler ile emekçi halkımız arasındaki ve sermaye ile emek arasındaki çelişki sorunlara kaynaklık etmektedir.

DGM'ler çözüm olamaz. dedi.

DEMOKRAT:

DGM'ler yeniden gündeme geldi. Başbakan Demirel, "DGM'lerle şiddet olaylarının önleneceği" görüşünü savunuyor. Ve bu konuda kamuoyu oluşturuyor. DGM'lerin kurulmasının amacı sizce gerçekte neye yöneliktir?

DGM'lerin kurulma şansı nedir? Kurulursa uygulamadaki başarı oranı ne olur?

TÖB-DER:

DGM'lerin tekrar gündeme getirilmesi konusu üzerinde başta hukukçular olmak üzere çeşitli kişi ve kuruluşlar görüşlerini belirtmektedirler. Bizim burada esas olarak üzerinde durmamız gereken nokta DGM-lerin gündeme getiriliş nedenidir. Her ne kadar Süleyman Demirel DGM-lerin şiddet olaylarını önleyeceğini söylüyor ve gündeme getirilişini bu nedene bağlıyorsa da bu zahiri bir görüntüdür.

Dikkat edilirse DGM'-ler toplumsal huzursuzluğun üst boyutlara yaklaştığı ve toplumsal muhalefetin oluşmaya, etkili bir biçim almaya başladığı günlerde devreye sokulmakta, sokulmaya çalışılmaktadır.

Bugün için de aynı şey söz konusudur. Özellikle S. Demirel'in hükümeti kurmasıyla devlet çalışanları içindeki huzursuzluk sürgün, kıyım ve dairelerinde çalışan memurlara fiili saldırılar ve bunlara ek olarak Türkiye'deki varlık içindeki yokluk, faşist cinayet ve katliamlar, zamlar, devalüasyonlar,mevcut huzursuzluğu had safhaya vardırmakta, toplumsal muhalefet ortaya çıkmakta, sesini duyurur bir hale gelmektedir.

Ayrıca Demirel'in söylediği anlamda bile olsa, "Anarşi" bir neden değil sonuçtur. Ve çözüm nedene değil, sonuca yöneldiğinde hiç bir zaman başarılı olamaz. Belki "sonuç" görüntü değiştirir sadece bu sağlanabilir.

Türkiye'nin sorunlarının nereden kaynaklandığı bizlerce açık olarak bilinmektedir. Egemen sömürücü güçlerle emekçi halkımız arasındaki sermaye ile emek arasındaki çelişki sorunlara kaynaklık etmektedir. Bu çelişki giderilmedikçe sorunlar sürecektir bizce. Yani Türkiye "Dikenli gül bahçesi" olmaya devam edecektir.

DGM'lerin kurulma şansı parlamento aritmetiği içinde ele alındığında hayata geçebilir görünmektedir. Ama ilerici-demokrat-devrimci güçlerin bu konudaki duyarlığını da hesaba katmak gerekir.

DEMOKRAT:

DGM yasası karşısında tavrınız ne olacaktır? Destekliyorsanız:

Nasıl bir destek,karşı çıkıyorsanız nasıl bir karşı çıkış biçimi düşünüyorsunuz?

Doğal hakim ilkesinin olmadığı böyle mahkemeler hangi yönetimin mahkemeleridir?

TÖB-DER:

Bu tür mahkemelerin demokrasi ilkesi ile yönetilen ülkelerde bulunmadığını, bulunamayacağını biliyor ve söylüyoruz.

DGM Yasası karşısındaki tavrımızın ne olacağını şimdiden söylememiz olası değildir. Ama karşı çıkma konusunda kararlıyız. Ve doğaldır ki emekçi halkımız ve demokrasi güçlerinin DGM-ye karşı takınacağı tavırlar içinde yer alacağımız, bugünden kesin olarak ortadadır.

1954......

Necdet Erdoğan Bozkurt

DEV-GENÇ M.Y.K. üyesi Örgütümüz eski Başkanı; Devrimci Gençlik Önderi arkadaşımız İskenderun'da işkenceciler ce katledildi. Devrimci Gençlik anısını mücadelesinde yaşatacaktır.

ANK. DEVRİMCİ GENÇLER DERNEĞİ

(Demokrat: 79)

1954 .....

Necdet Erdoğan Bozkurt

DEV-GENÇ M.Y.K üyesi. Ank. DEV-GENÇ eski Başkanı yiğit arkadaşımız işkencecilerce İskenderun'da katledildi. Anısını yaşatacağız.

DEVRİMCİ YOL TARAFTARLARI

(Demokrat: 78)

Halkın Gazetesi Demokrat — OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Faşizmin kurumlaşmasına çanak tutanlara

24 Aralık günü TÖB-DER'li öğretmenler Kahramanmaraş katliamını kınamak, bazı can güvenliğinin sağlanması, grevli toplu sözleşmeli sendika hakkının verilmesi nedenleriyle dersere girmediler. Bu, bazı gazetelerdeki köşe yazarlarının tümünün feryat etmelerine neden oldu.

Hemen hepsi Maraş katliamının çanavarca bir şey olduğunu belirterek lafa başlıyor. Ama arkasından bunu eylemleriyle lanetliyen insanlara veryansın ediyorlar. Sorsak kendilerine "Maraştaki faşist katliamı tasvip ediyor musunuz? " diye, "Haşa, ne münasebet!" diyecekler. "Tüm çalışanlara grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı verilmeli midir? " desek, "Elbette!" diyecekler. "Can güvenliği istiyoruz, ne dersiniz? " desek, "Tabiii isteyin. En doğal hakkınız." diyecekler. "Özgürlüklerin kısıtlanmamasını isteyerek yanlış mı yapıyoruz açaba? "

Sorsak, "Özgürlük güzel şeydir. Savunmak gerek özgürlüğü" diyecekler.

Bir insanlık suçu olarak dünya kamuoyu tarafından mahkum edilen faşizm, insanları evinde, sokakta, kahvede, vapurda katlederken şu ilkeden hareket ediyor: "İşçileri, köylüleri, öğretmenleri, öğrencileri ve tüm halkı yıldırmak, susturmak, köleleştirmek gerek! Emeğin esaret zincirini pekiştirmek gerek! Onları bir dilim ekmeğe mahkum etmek gerek! Sömürüyü sürdürmenin yolu baskıdır, zulümdür, katliamdır! Devlet bu konuda üzerine düşeni yapmalıdır!" İşte bu zihniyet bütün demokratik hakları ortadan kaldırmanın gerekliliğine inanan ve her türlü hak aramayı yasaklıyan, astığı astık, kestiği kestik bir diktatörlük (Faşizm) özlemi içerisinde olanların zihniyetidir. Günümüzde varolan faşist cinayet odakları, katliam ve baskıları tamamen devletin üstlenmesi gerektiğini, her türlü demogojik yöntemi kullanarak vurgulamaya çalışmaktadırlar.

Kendisini demokrasiden yana gören veya göstermeye çalışan bu köşe yazarlarımız, faşizme pek çok karşı olduklarını iddia ede ede, bizzat faşistlerin bile dile getirmeye cesaret edemedikleri "toplu katliam, tutuklamalar, yok etmeler" önermektedirler. Niye? Ne nedenle? Ne hakla?

Öğretmenlerin bir gün derse girmemesi karşısında büyük bir hevesle kalemlerine sarılıp öğretmenler için ölüm fermanları çıkarıyorlar. Anaları, babaları, halkı ... kendi çocuklarına iyiyi, güzeli, bilimi, kişilikli olmayı, onurlu, dürüst olmayı, emperyalizme, faşizme karşı olmayı öğretmeye çalışan ve az bir ücret karşılığı tüm yaşamını öğrencilerine, halka adayan insanlara karşı kışkırtmaya çalışıyorlar. Yıllardır hiçbir demokratik hakkı verilmemiş, hatta elindeki çok sınırlı olan demokratik hakları da gaspedilmiş olan öğretmenlerin bir günlük derse girmeme eylemi, bu yazarların öğretmene nasıl düşman olduklarının ortaya çıkmasına yetmiştir. Öldürülen öğretmenler için iki satır yazı yazmayı akıllarına getirmeyen, yazanlarınsa 'vah vah yazık'tan ileri geçmeyen hatta faşist canileri gözardı eden bu yazarların 24 Aralık'tan sonra öğretmene bu denli saldırmalarını daha iyi anlıyorum şimdi: Bu yazarlarımız öğretmenlerin öldürülmesine,kıyılmasına pek karşı değiller. Onların esas karşı oldukları öldürülenlerin, kıyılanların, öldürülmeye kıyılmaya karşı direnmeleridir.

Öğretmenlerin saçı, sakalı, bıyığıyla uğraşanlar, şimdiye kadar bizim nasıl geçindiğimizle ilgili bir tek satır dahi yazmadılar. Biz öğrencilerimize insana, düşünceye saygıyı öğretirken sizlerin bize yönelttiği saygısızlıklara ek olarak bir de halkımızın bizlerle olan iyi ilişkilerini zedelemek için saçma sapan iddialar, yalanlar etrafında bir ihanet çemberi oluşturmaya çalışıyorsunuz. Öğrencilerin kullanıldığını söylüyorsunuz. Hayır sayın baylar! Tam tersi biz öğrencilerimize başkalarının kendilerini kullanmalarına izin vermemelerini öğretmeye çalışıyoruz. Kaldı ki çağımızda ilkokul çocukları bile sizlerden çok daha iyi biliyorlar bağımsızca karar vermeyi. Artık insanlar kişisel etkilerle değil toplumsal olgulara göre karar vermekte ve tavır almaktalar. Bunu anlayınız artık.

Selahattin Özakın Öğretmen

Hafız Mustafa Şekerleme emekçileri

Bizler Hafız Mustafa Şekerleme emekçileri olarak bazı sorunlarımızı sizlere yansıtıyoruz.

İşçinin işgücünü belli bir ücret karşılığında kiralayan işveren, emekçilerin sırtından emeğinden, gücünden faydalanarak kârına kâr, servetine servet katmaktadır.

İşveren, fabrikada hakkını arayan işçinin sorunlarına, taleplerine sahip çıkan devrimcileri işten atmakta, maaş ve ücretleri geciktirmekte, toplusözleşmede yer alan ikramiyeleri 1 ay geçmesine rağmen hâlâ vermemektedir. Haftalıklı ve aylıklı işçiler hiç bir zaman saatinde, vaktinde maaş alamamakta, hatta üç - dört saat soğukta bekletilmektedir.

Bizler Hafız Mustafa emekçileri olarak işverenin gaspettiği ekonomik hakları alıncaya ,kadar savaşacağız. Bu düzeni savunanların, asalakların kaybedecekleri çok şey vardır. Fakat bizlerin, proleterlerin emekçilerin zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri yoktur. Fakat kazancakları yepyeni, koskoca bir dünyaları vardır.

Kurtuluşumuzun, nihai zaferin nasırlı ellerimizde olduğunu hiç mi hiç unutmayalım.

EKONOMİ DÜNYASI

Adana'da iki fabrika 67 milyon liralık vergi borçlarını ödemiyor

ADANA (Demokrat)

Bölgede tekstil ve nebati yağ üretimi yapan Akdeniz ve Özbucak fabrikalarının 67 milyon 75 bin lira vergi borcu olduğu bildirildi.

Edinilen bilgiye göre, Adana Defterdarlığı 2 nolu Vergi Dairesine, Özbucak Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'nin 24 milyon, Akdeniz Nebati Yağlar A.Ş.'nin ise 42 milyon lira istihsal (üretim) vergisi borcu var.

2 nolu Vergi Dairesinin Adana Sümerbank Pamuk Satınalma Çırçır Fabrikaları Müessese Müdürlüğü'ne gönderdiği bir yazıyla Özbucak şirketinin hak ve alacaklarına haciz konulduğu belirtilerek, Özbucak fabrikasının Sümerbank'tan hesabının Maliye adına bloke edilmesi istenmişti. Sümerbank yetkilileri de buna uyarak, Özbucak şirketinin 1 milyon liralık alacağının bloke edildiğini bildirmişti.

Türk Ytong Şirketinin sermayesi arttırıldı

ANKARA (Demokrat)

Bakanlar Kurulu'nun kararı ile Yabancı Sermayeyi Teşvik yasasından yararlanan TÜRK YTONG Sanayi A.Ş.'nin sermayesi 12 milyon liradan, 30 milyon liraya yükseltildi. Bakanlar Kurulu'nun konuya ilişkin kararı perşembe günkü Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Ekonomide devlet etkinliğinin azaltılarak, özel sektörün çalışma alanlarının genişletilmesi uygulamalarını başlatan hükümet, TÜRK YTONG şirketinin sermayesinin arttırılması gerekçesini yenileme ve moderleştirme olarak ifade etti. Dünkü Resmi gazetede yayınlanan kararın DPT'nin de görüşüne dayanılarak alındığı bildirildi.

Trabzon Yıldız Cam Fabrikası üretimini durdurdu

TRABZON (A.A.)

Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu bölgelerinin lamba camı ve bardak gereksinimlerinin yüzde 50'sini karşılayan Trabzon Yıldız Cam Sanayi fabrikası, fuel-oil yokluğu nedeni ile üretimini durdurduğunu bildirdi.

Fabrika müdürü Yakup Soyyiğit, günde 10 bin bardak, 8 bin lamba camı üreten fabrikada fuel-oil yokluğundan 15 günden beri üretim yapılamadığını, çalışan 80 işçiye ise zorunlu izin verildiğini belirtti.

Japon firmaları bazı mallarını Çukurova'da pazarlamak istiyor

ADANA(A.A)

Bazı Japon firmaları Adana Ticaret Odası'na başvurarak mallarının Çukurova bölgesinde pazarlanmasını istediler.

Adana ticaret Odasından alınan bilgiye göre, Japonya'nın Shigetu Rengyo Chain Co.Inc. ve Aki Ogura Co.Ltd. isimli firmaları başvuru yazılarında, gözlük, saat, hesap makinaları, balıkçılık malzemeleri ile spor aletlerini pazarlamak istedikleri ni belirtmektedirler.

TOPLU İŞTEN ÇIKARMALAR SÜRÜYOR

Topkapı Boyner'den 60 işçi çıkarıldı

HABER MERKEZİ

Tekstil işkolunda üretim yapan Topkapı daki Boyner işyerinde, işveren yakıt yokluğu ve hammadde yetersizliğini gerekçe göstererek 60 işçiyi toplu halde işten çıkardı.

600 İşçinin çalıştığı Boyner işyeri Devrimci işçileri adına yapılan açıklamada, "ülkede diğer işkollarında olduğu gibi tekstil işkolunda da toplu işten çıkarmalar yürürlüğe konulmaktadır. İşyerimizde bulunan, Türk-İş'e bağlı Teksif sendikası ise bu işten çıkarmalara sessiz kalmaktadır.

Toplusözleşme ile yapılan zamlar ve sağlanan sosyal hakların hemen ardından işten çıkarmalar başlamaktadır. Bir sene içinde asgari ücretle yeniden işçiler alınmakta ve şu ana kadar bir türlü bozulamayan dolap çevrilip durmaktadır. İç ve dış pazarlardan aslan payını alan işverenler, bu oyunu oynayabilmek için kendilerinin örgütlülüğünden, işçilerin ise örgütsüzlüğünden yararlanmaktadır" denilmekte.

Arkadaşlarının toplu halde işten çıkarılmalarını protesto amacıyla yemek boykotu ve işi yavaşlatma, şeklinde direnişe geçen Boyner emekçileri, "Boyner'de yapılan direniş geniş işveren cephesinin yıllardır oynadığı bu oyunu bozmak, üretimde var olan işçi sınıfının, insanca yaşamasını sağlamak içindir. Yapılan bu kavga, sadece Boyner İşverenine karşı değil, parababalarının sömürü düzenine karşı işçi sınıfının kavgasıdır" dediler.

Samsun'da 700 işçi gösteri yaptı

Samsun Yaprak Tütün Bakım ve İşleme Evi'nde çalışan 700 işçinin sözleşmeleri geçici olarak askıya alındı. Çalışmalarına gelecek mevsime kadar araverilen işçiler, bunun üzerine işyerlerinin önünde bir gösteri yaparak durumu protesto ettiler.

Sözkonusu işçilerin sözleşmelerinin geçen Ekim ayında sona erdiği, ancak daha sonra, bu sözleşmelerin 1 Ocak 1980 tarihinde bitmek üzere iki kez uzatılmış olduğu bildirildi.

Öte yandan, Samsun Yaprak Tütüm Bakım ve İşleme Evi yetkilileri'nin sözleşmelerin yalnızca askıya alındığı ve 700 işçinin geçen yıllarda olduğu gibi tütün mevsiminde yeniden işe alınacaklarını belirttikleri ileri sürüldü.

"Tüm baskı ve şiddet, yurtsever, devrimci, demokrat kesime uygulanıyor"

DEMOKRATİK KURULUŞLAR: KAYSERİ'DE KATLİAMLARIN SORUMLUSU VALİDİR

KAYSERİ
Davut GÜLEÇ

CHP KAYSERİ GENÇLİK KOLLARI CHP'Lİ YURTTAŞLAR ÜZERİNDE DEVLET TERÖRÜ ESTİRİLDİĞİNİ İLERİ SÜRDÜ.

Geçtiğimiz günlerde, 20 kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylarda, Kayseri Valisi Babür Ünsal'ın da rolü olduğu ileri sürülüyor. Kayseri'de bulunan demokratik kitle örgütlerinin bu konuda yaptıkları açıklamalarda olayların Vali Babür Ünsal'ın gelişinden sonra geliştiği, olaylarla ilgili hiçbir kimsenin yakalanmadığı Valinin okul ve demokratik örgütleri kapatmakla, katliamı düzenleyenlere yardımcı olduğu savunuldu.

Konuyla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Kayseri TÖB-DER Şubesi açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Babür Ünsal Kayseri Valiliği'ne atandıktan sonra kitle katliamlarına yönelinmiştir. Katliamlara önlem olarak ise, okulları, demokratik kitle örgütleri kahvelerin kapatılmasına gidilmiştir. Katliamı yapan faşistler elini kolunu sallayarak dolaşırken, halka sıkıyönetim uygulanmaktadır. Tüm baskı ve şiddet yurtsever, devrimci demokrat kesime uygulanmaktadır. TÖB-DER Kayseri Şubesi olarak halkımıza ve öğretmenlere yönelik her türlü baskı ve teröre karşı mücadele edeceğimizi halkımıza duyururuz"

Öte yandan CHP Gençlik Kolları Başkanı Şükrü Efe de bu konuda yaptığı açıklamada, katillerin yakalanmamasının olaylarda Valinin de rolü olduğunu gösterdiğini savunarak, Vali Babür Ünsal'a katillerin isim ve adreslerini verdiklerini, buna karşın hala bir kişinin bile gözaltına alınmadığını belirtti. Efe yaptığı açıklamada şunları savundu: "Katiller hala bu mahallelerde terörü boyutlandırdıkları halde, ne hikmetse bir türlü yakalanmamaktadırlar.

Hunharca işlenen Çalışkanlar kıraathanesi katliamının da faşistlerce işlendiğinin inkar edilemeyeceğini biliyoruz"

Kayseri'de girişilen katliamlardan sonra, Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Komutanlığı'na bağlı ekiplerin ortaklaşa düzenledikleri operasyonlarda, bu konuda hiçbir ipucunun ele geçirilmemesi bazı yurttaşlar ve demokratik kuruluşlar tarafından "taraflı bir arama" olduğu gerekçesiyle kınandı.

Bu konuda da ayrı ayrı basın açıklaması yapan TÖB-DER ve CHP Gençlik Kolları Kayseri Şubesi Vali Ünsal'ın MHP, ÜGD gibi kuruluşlarla işbirliği içinde olduğu aramaların taraflı olarak yapıldığı belirtildi.

TÖB-DER Kayseri Şubesi'nin basın açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor: "İlimizde son günlerde baskılar yoğunlaşmaktadır. Hiçbir soruşturma yapılmadan dört üyemiz açığa alınmış, bir çok üyemizin evleri aranmıştır. Arama emri gösterilmeden evlere zorla girilmiş, aile fertleri dövülmüştür. ÜGD'li öğrenciler şehir içinde toplu halde dolaşmakta, Milli Eğitim Müdürlüğü önüne giderek görevden alınması gereken öğretmenlerin adlarını haykırmakta, Eğitim Müdürü de bu işlemleri Valiye yazarak alınmasını talep etmekte, Vali de talebi imzalayarak öğretmenleri açığa almaktadır. Silah ve ev aramaları tamamen tek taraflıdır. İlimizde açıkça görülen bu tek taraflı uygulamalar halk ve memurlar arasında gerginliği arttırmaya yöneliktir."

Diğer yandan CHP Kayseri Gençlik Kolları basın duyurusunda,

"Anarşinin önlenmesi için yapılıyormuş gibi gösterilerek CHP'li yurttaşların evleri yasal olmayan biçimde ve zor kullanılarak ve hatta hane halkına çeşitli hararetler yapılarak polisçe aramalar sürdürülmektedir. Bu şekilde CHP'li yurttaşlar üzerinde Devlet terörü estirmektedirler. Kurtarılmış bölge bırakınayacağız diye yola çıkanlar, sağ adına ilimizin her yerini kurtarılmış bölge yapma savaşımı vermektedirler. Vali Babür Ünsal, sağ cinayet şebekelerinin üstüne gitmemekte, sola karşı sindirme operasyonları düzenlemekte. Yeşil mahallede duvarlara yazılan "Komünistlere dönün, ya da ölün. Vali hesap soracak. ÜGD" gibi sloganlar hakkında Vali ÜGD ile ilişkisi olmadığını açıklayamamaktadır."

Basın mensuplarına saldırılar arttı

Kayseri'de gazetelere ve muhabirlere saldırıldığı, gazetecilerin faşist olduğu belirtilen kişilerce tehdit edildiği öğrenildi.

Bildirildiğine göre, yerel gazetelerden Ülker Gazetesi muhabiri Recep Bulut, bir süre önce, Milli Eğitim Müdürlüğü önünde saldırıya uğradı. Saldırgan 4 kişinin ÜGD üyesi olduğu ifade edildi. Öte yandan, Hürriyet Gazetesi Kayseri muhabiri Ahmet Zorlu'nun Argıncıktaki evine patlayıcı madde atıldığı, geçtiğimiz günlerde ise kimlikleri tespit edilemeyen kişilerce dövüldüğü belirtildi.

Bu konu ile ilgili bildiri yayınlayan demokratik kuruluşların yapılan saldırıları kınadıkları açıklandı.

Fabrika yanınca sendikasız ve sigortasız çalışan işçiler işsiz kaldılar.

Fabrikada çıkan yangın on işçiyi işsiz bıraktı

HABER MERKEZİ

Silivrikapı'da kurulu Altın İğ İplik Fabrikasında çıkan yangın, fabrikanın tamamen yanmasına yol açtı. İşyerinde çalışan on işçi işsiz kaldı.

Çarşamba, saat sabah 4.30'da Altın İğ İplik Fabrikasında bilinmeyen nedenlerle yangın çıktı.

Depo olarak kullanılan işyerindeki ipliklerin yanıcı özelliklerinden dolayı, yangın denetim altına alınamadı ve işyeri tamamıyla yandı. İşyerinde sendikasız ve sigortasız olarak çalışan on işçi, işsiz kaldılar.

BUCA EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ:

Enstitülerin kapatılması bu okulların faşistleştirilmesinin ilk adımıdır

İZMİR DEMOKRAT

Buca Eğitim Enstitüsü öğrencileri Derneği EĞİTİM-DER adına yapılan açıklamada hükümetin Eğitim Enstitüleri üzerindeki baskıları ve oyunları protesto edildi.

EĞİTİM-DER'ce yapılan açıklamada Buca Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin ara tatil yaptıkları halde, 19 Aralık 1979 günü yeniden ara tatile sokuldukları belirtilerek şöyle denildi:

"Ders yılının bitmesine 25 gün kala ara tatil gerekçesiyle okulumuzun kapatılması, yeni hükümetin Eğitim Enstitüleri üzerinde oynayacağı oyunların bir başlangıcıdır. Bu anti-demokratik uygulama yönetim kadrosunun değiştirilmesini ve halkımızın parasıyla yaptırılan bu okulların, halk düşmanı faşistlere işgal ettirilmesini beraberinde getirecektir."

20 Aralık günü okula gelen öğrencilere polisin saldırdığı ifade edilen açıklama şöyle devam ediyor:

"Polisin saldırısı üzerine birçok arkadaşımız yaralanmış ve su dan gerekçelerle 6 arkadaşımız tutuklanmıştır. Bu saldırı ve tutuklamalar öğrenciler üzerindeki yıldırma politikasının bir parçasıdır. Bazı çevreler kendi başarısızlıklarını öğrencilere baskı yapmakla giderebileceklerini sanmaktırlar. Ama bizim haklı mücadelemiz sonucu Eğitim Enstitüsü öğrencilerine yönelik tüm saldırılar ve anti-demokratik uygulamalar püskürtülecektir. Yeni hükümetin anti-demokratik uygulamaları ve baskılarını protesto ediyor, okuma hakkımızı almak için sonuna kadar direneceğimizi tüm kamu oyuna duyurmayı görev sayıyoruz. Tüm halk güçlerini ilericileri yurtseverleri, bizim haklı mücadelemize omuz vermeye çağırıyoruz"

DENİZLİ DEMOKRATİK ORTAÖĞRENİM DERNEĞİ KAPATILDI

DENİZLİ (DEMOKRAT)

Üyelerinin Kahramanmaraş olaylarının protestolarına katıldığı ve öğrencileri de teşvik ettikleri gerekçesiyle, Denizli Demokratik Orta Öğrenim Derneği Valilikçe kapatıldı.

Kapatılan Demokratik Orta Öğrenim Derneği'nin başkanı İsmet Çelebioğlu yaptığı açıklamada derneklerinin kurulduktan sonra sirekli baskılarla karşı karşıya kaldığını ifade ederek son olarak öğrencileri Kahramanmaraş olayının yıldönümünde boykota teşvik ettiği gerekçesiyle 27 Aralık'ta kapatıldığını belirtti.

Akçimentoda işten atılan işçiler özel hakeme gitti...

900 işçinin çalıştığı Akçimento Fabrikasından bir süre önce atılan işçilerle ilgili olarak, yetkili sendika Keramik-İş ve işveren arasında yapılacak görüşmeler, 19 Aralık'da, Bölge Çalışma Müdürlüğünde yapılan bir toplantıyla Özel Hakeme devredildi.

Bilindiği gibi Akçimento işvereni bir süre önce, aralarında işyeri temsilcileri, baştemsilci ve Sendika Şube Başkanının da bulunduğu 80 kişinin işine, yasa-dışı bir biçimde son vermişti. Bunun üzerine başlayan direniş, işverenin görüşmeleri kabul etmesi üzerine sona ermişti.

BETONBAN'DA DİRENİŞ

Bir süre önce, işverenin, parası olmadığını bahane ederek işçilerin ücretlerini ödememesi üzerine, Betonban'da bir ay önce başlayan direniş halen sürmekte. DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasından bildirildiğine göre, bu işyerinde imzaladıkları sözleşme fesholdu. Yeni yetki için mücadele sürüyor.

Enerji-Der: Serbest kart uygulaması sürmelidir

Enerji İşkolu Memurları Birleşme ve Dayanışma Derneği yetkilileri, memurların işe geliş ve eve dönüş saatlerinde belediye otobüslerinden ücretsiz olarak faydalanmalarını sağlayan serbest kartların kaldırılmasına karşı çıktılar.

Serbest kartların geçersiz kılınmasıyla ilgili olarak derneklerinin görüşlerini açıklayan Enerji-Der Ankara Şube Sekreteri Muazzez Türkmen, çalıştıkları işyerlerine ait servis araçlarının belediye emrine verildiğini ve serbest kartlarının bu nedenle çıkartıldığını hatırlatarak, "serbest kart uygulaması devam etmeli veya servis araçları alınan işyerlerine araçlar geri verilmelidir" dedi.

Ege Tütün Üretici Kurultayı toplandı

ZMO İZMİR BÖLGE BAŞKANI: ASKERİ ÜSLER İÇİN AYRILAN TOPRAKLAR KÖYLÜYE DAĞITILMALIDIR.

"1,5 milyarlık fon, tütün üreticisine dağıtılmalıdır"

İZMİR (THA)

Birinci Ege Tütün Üreticileri Kurultayında alınan kararlar 2 Aralık günü açıklandı.

TMM Odaları Birliğine bağlı Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Bölge Şubesi ile Ege Köy-Der ve Kurultay Kararlarını Yürütme Kurulu Temsilcileri ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında tütünde baş fiat uygulamasına karşı çıkarak, tütün üreticilerinin taban fiat uygulaması ile desteklenmesini önerdiler. Ve bu yılki taban fiatın 157 lira olarak belirlenmesini istediler. Kurultay'da bu arada tüccarın kendisine verilmesini istediği 1.5 milyar dolarlık fonun tütün üreticileri lehine kullanılması da savunuldu.

ZMO İzmir Bölge Başkanı Hüseyin Cahit Eker, kurultay kararlarını açıklarken, tütün üreticilerini emperyalizmin işbirlikçi tekelci sermayedarlarının, toprak beylerinin egemenliğine son vermek için, tüm emekçiler, tüm demokratlar ve işçi sınıfı ile birlikte mücadeleye çağırdı.

Eker, Ziraat Bankasınca halen, dönüm başına 565 lira olarak verilen kredinin bu üretim yılı içinde 3500 liraya çıkarılmasını ve mutlaka dikimden önce verilmesini istedi, Eker, konuşmasında, özetle şöyle dedi:

"Tütün üreticilerinin girdileri, kooperatifler aracılığı ile dağıtılmalı, ürünümüzün kaderi eksperlerin eline bırakılmamalı, randıman tespiti basitleştirilmeli, ve bu amaçla 1177 sayılı tütün ve tütün tekeli yasasında değişiklikler yapılmalı, tütün piyasasının açılması tüccarın isteğine göre değil; üreticinin ürününü hazır ettiği Aralık ayında gerçekleştirilmeli ve bugün Türkiye de bulunan 101 tane ABD ve NATO üssü sökülerek, üsler için ayrılan topraklar köylüye dağıtılmalıdır."

GÖSTERGE

Zor günler geliyor

Arslan Baser KAFAOĞLU

Ortadoğuya ve hele ülkemize zor günler geliyor. Çok zor günler... Carter, Amerikan yöneticileri bir çeşit 1815'in Metternick rolüne sahip çıkmışlar. 1815'te feodalite ve soyluluğa dayanan bir düzen Büyük Fransız Devrimi ile alabora olmuştu. Fransa'dan ve 1776 Amerikan Bağımsızlık Bildirisinden bütün dünyaya yayılan fikirler, krallıkla yönetilen ülkeleri ve imparatorlukları temelinden sarsmıştı. O zamanki ulaştırma ve iletişim, haberleşme olanakları düzeyinde Amerika'nın pek önemi yoktu. Zaten Avrupalılar orayı "2,5 milyon yarı vahşileşmiş insanın kurduğu hükümet" olarak görüyordu. Ama Avrupada herkes Devrim fikirlerini yayan General Bonapart'a çatıyordu. Onlara göre, asaletsiz, geçmişsiz bu "Korsikalı haydut, bir sonradan görmüş general" Avrupa uygarlığını temellerinden sallıyordu.

Bonapart ve İngiliz Başbakanları Pitt'ler (Babalı, oğullu) arasındaki karşılıklı değerlendirme bizim aydınlarımızca iyi değerlendirilmelidir. Bonapart, silah zoruyla tahta oturmuş, yasama meclislerini dağıtmış bir generaldi. Bir diktatördü. Ama, Fransız Devriminin fikirlerini bütün Avrupa'ya yaymaktaydı. Pitt'ler, Avam Kamarasından güven oyuyla güç bulan o zamana göre demokratik bir ülkeyi temsil ediyorlardı. Pitt'ler, buna karşılık, yeni fikirlere karşı en gerici ögeleri temsil eden Habsburg'lar, Romanof'lar ve Prusya Kralıyla bağlaşıklık kurarak, özgürlükçü fikirlerin yayılmasına bütün gücüyle Avrupayı seferber kılmıştı. "Acaba mı yoksa Pitt'ler mi daha özgürlükçüydü?"

Doğaldır ki, her toplumsal olay, hele 200 yıl önceki paralelinde gelişmeyebilir ve aynı modeli vermeyebilir. Ama, dünya olaylarını bir tarihsel ve toplumsal çerçeve içinde değerlendirme gerekliliği herhalde yadsınamaz.

Dünya kapitalizmi bir bunalım içindedir. Ve kapitalizm bu günkü yapısıyla 1929 bunalımını bir daha yaşayamaz. Bu nedenle, Amerikan Cumhurbaşkanı Carter, bunalımın yükünü Amerikan silah sanayiine yeni istem (Talep) doğurarak kendi ülkesi ve dünya ülkelerinin halkına ödetme yolunu denemektedir. Bu maksatla, NATO'nun çağdaşlaştırılmasını NATO Bakanlar Konseyinden geçirterek silah fabrikatörlerine 84 milyar dolarlık bir pazar açmış, 100 bin kişilik bir saldırı gücünü uzun süredenberi istim üzerinde tutma yoluna girmiştir. Böyle bir tutum, aslında ülkesinde ve Avrupada dirençle karşılaşacağı için, tekelci haber ajanslarıyla olayları büyütmektedir. Bu, işin dünya çapında görünüşü...

Gelelim bizim ekonomimiz açısından olacaklara: Şimdi, Birleşik Amerika, Sovyetler Birliği ve İran'a ekonomik yaptırımlar uygulamaya gidiyor. Bu çabaları başarısız olursa, bundan en çok zararı Türkiye görecektir. Çünkü, ülkemiz Bulgaristan ve Sovyetler Birliği ile ekonomik ilişkilere girmiştir. Elektrik dengesi, bu ülkelerden yapılan dış alımla kör topal yürüyor. Elektrik öyle bir şey ki, başka bir ülkeden alabilmek çok zor. Ayrıca, Sovyetler Birliği ve İran'dan kredi ile petrol alınmakta, bu ülkelere buğday (büyük ölçüde) satılmakta...

Diğer taraftan, bir savaş kopmasa bile Türkiye kara ve deniz sınırlarının büyük kısmıyla kendine dostça bakmayan ülkelerle çevrilmiş olacak. Demek oluyor ki, Carter'ın politikasının faturasını en ağır şekilde Türkiye ödeyecektir.

Bizden bir daha uyarma!...

DÜZELTME

2 Ocak tarihli gazetedeki köşemizde "Yeni zamlar" başlığı altında çıkan yazımızın son paragrafı bir düzeltme hatası olarak yanlış çıkmıştır. Doğrusu aşağıdaki gibidir. Düzeltir, özür dileriz.

"Evet, bu hükümet, fevkalâde hükümet... Yalnız, fevkalâde kelimesini biraz inceleyelim: Biz siyasal Bilgilerde birinci sınıf öğrencisiyken Medeni Hukuk Hocamız, Rahmetli Esat Arsebük "Fevkalâde" kelimesinin karşılığı olan "Olağanüstü" nü eleştirirdi. Arapçayı çok iyi bilen hocamıza göre "Fevkalâde" o olağanüstü kadar, olağan altını da anlatırmış. Kendisi "Olağanüstü" yerine "Olağan dışı" karşılığını önerirdi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Çağın sorumluluğu

Ergin ATASÜ

Kişi yaşadığı çağın insanı olmak zorundadır. Bu zorunluluk onun gerekliliğinden kaynaklanmaktadır. Çağdaş insan olmak ise çağını özümlemiş, ortamının çelişkilerini, iç dinamiklerini kavramış, yorumunu yapabilir hale gelmiş olmaktır. Bunun için insan kendisinin, yakın ve uzak çevresinin, giderek dünyanın ve evrenin yorumunu yapmak ve sürekli gözden geçirmek zorundadır. Bu saydıklarımız ilk bakışta oldukça zor ve karmaşık gibi görünürse de, dikkat edilirse bir alışkanlık haline getirildiğinde o kadar güç bir iş olmadığı anlaşılır. Daha açacak olursak: Çarşıda alışveriş yaparken değişen fiyatlar karşısında durumumuzu bilebiliyorsak, cebimizden günlük ihtiyaçlarımıza gidenle, cebimize giren arasındaki bağıntıyı kurabiliyorsak günlük gazetede bir haber okuduğumuzda -örneğin Orta Doğuda savaşın- Türkiye'nin herhangi bir ilinde oturan insanla olan bağlantısını görebiliyorsak, gün geçtikçe artan faşizan baskıların nereye varacağını kestirebiliyor, nereden kaynaklandığını anlıyabiliyorsak bu işi başarabiliyoruz demektir. Yatırdığımız verginin ne olduğunu, kimlerin işine yaradığını, niye emekçilerden doğrudan vergi kesilirken, özel kazançlardan kendi açıklamalarına göre vergi kesildiğini anlıyabiliyorsak, çağımızı da doğru yorumlama yolundayız demektir. Ürettiklerimizin fiyatları almış başını gidiyorken, üretici olarak bizlerin cebine giren paranın neden bu artışa paralel çoğalmadığını anlıyabiliyorsak, doğru yoldayız demektir.

İşte insan günün 24 saatini bu katakulileri yutmadan, yerli yerine koyarak geçiriyorsa çağının yorumunu sürekli yapıyor demektir.

Yaşamın felsefesini yapmanın o kadar zor bir iş olmadığını görüyoruz. Yeter ki bunu bir alışkanlık haline getirebilelim.

ZOR OLAN NEDİR?

Buraya kadar başlangıçta zor sandığımız çağını yorumlama olgusunun bir marifet değil, bir doğru bakış açısı kazanmak olduğunu anladık. Bundan sonra ne oluyor? Kişi ortamının analizini ve iç dinamiklerini gördükten sonra kendi konumunun da süreç içinde bilincine varmak durumuyla karşı karşıya kalıyor. Yani sürekli sömürülen, her çıkan yeni yasada biraz daha okkanın altına giden insan bir kabulleniş içinde mi olacaktır? Yoksa bunun çıkış noktalarının olabileceğini mi düşünecektir? Kabulleniş, insan onuruna yakışan bir davranış değildir. Sömürülmeye, aşağılanmaya boyuneğmek, sürekli enayi yerine konmak insanın doğasında yoktur. O halde ikinci yol, yani çıkış noktaları aramaktan başka çare kalmamaktadır. İşte bu arayış bazı sıkıntıları da beraberinde getirir. Emekçi insanı saran ve kımıldamadığı oranda baskısı artan sömürü düzeni nasıl değiştirilir? Bu çark nasıl tersine döndürülür? İşte, artık çağdaş insanın kafasında cevap bekleyen sorular dizisi ortaya çıkmaktadır. Bu sorular kişiye önce kendisinin ne kadar güçsüz, sorunların ise ne denli büyük olduğunu algılatacaktır, bu ilk çaresizlik algısı, sömürü çarkında yalnız olmadığının bilinciyle birlikte geriler.

Evet, yanlış değildir. Kendi durumunda bir çok insan vardır. Bunlar tel: başlarına güçsüz ve yalnızdırlar, işte bu yalnızlık zinciri nasıl kırılır? Nasıl bir araya gelinebilir? Görülüyor ki zorunluluk bu tek başınalığın yaşandığı süreç içinde vardır.

BİRLİKTELİĞE DOĞRU

Yalnızlık önce aynı konumda olan, yani sömürü çarkı karşısında eşit koşullarda ezilen, horlanan insanların biraraya gelme gerekliliğini ortaya çıkarır. Bu dönem demokratik kitle örgütü özlemlerinin yoğunlaştığı, işçi sendikalarının, memur derneklerinin hızla kurulup geliştiği, kırsal alan örgütlenmelerinin gündeme geldiği dönemdir: Artık her emekçinin girip çıktığı, sayısal yoğunluğunu gözlemlediği, ekonomik, demokratik haklarını tartıştığı, yasal kullanım alanlarını geliştirmeye çalıştığı bir örgütü olmuştur. Bu örgütlerin ortaya çıkmasıyla birlikte yönetimin baskıları da artmaya başlamıştır. Ama bu baskılar, artık tek başına olmayan insanda yılgınlık şöyle dursun daha da azimle mücadele duygularını ortaya çıkaracaktır. Bu mücadele yasal çerçeve içinde bile sömürgenlerin dayanamadıkları bir olay oluverir. Onların kurduğu Rotary Kulüp, Lions Kulüp, Anadolu Kulübü gibi örgütler tarihleri boyunca bir kere bile basılmadıkları halde, emekçilerin ekonomik-demokratik haklarını savundukları örgütler her gün basılıyor. Halkın kullanım maddelerine hiç korkusuz zam yapan bir patron hakkında hiç bir zaman kovuşturma açılmadığı, aksine fiyatların serbest bırakıldığı bir ortamda, ücretlerine zam isteyen emekçilerin, sudan sebeplerle tutuklanıp, gözaltına alındıkları sık sık görülen olaylardan olur. Sonunda bu örgütlerin kapatıldıkları ve yöneticilerinin tutuklandıkları gözlenir.

SON SENTEZ

Demokratik kitle örgütlerinin de faşizm karşısında yetersiz kalmaya başladıkları dönemde emekçilerin en üst düzeyde bir örgütlenme biçimi olan partileşme gereğinin gündeme geldiğini görürüz. Tek başına insanın güçsüzlüğü, bu kez de tek tek örgütlerin bir yerde güç yetiremiyecekleri konuma gelebilecekleri gerçeğini ortaya koyar. İşte o zaman parti gerekliliği duyulur. Bu parti, kapalı kapılar arkasında, yangından mal kaçırır gibi kurulan partilerden farklı olacaktır. Bu-

(Devamı 7. sayfada)

Halk, kendi başının çaresine kendisi bakıyor

Bayrampaşa'da ilaç toplama kampanyası açıldı

● BELEDİYE, HALKIN ELİNDE BULUNAN İLAÇLARIN MUHTARLIKLAR VE TANZİM SATIŞ MAĞAZALARINA ULAŞTIRILMASI İÇİN ÇAĞRIDA BULUNDU.

● BAĞIŞLANAN İLAÇLARIN KONTROLU ÜÇ BELEDİYE DOKTORU TARAFINDAN YAPILARAK BAYATLAMIŞ OLANLAR İMHA EDİLİYOR.

Halk tarafından bağışlanan ilaçların kontrolü üç belediye doktoru tarafından yapılıyor.

NEYYİRE ÖZKAN

Birçok ilacın arandığı halde bulunamaması, bulunabilen ilaçların ise fakir halk tarafından alınamaması gerçeği Bayrampaşa Belediyesi'nin "İlaç Toplama Kampanyası-nın" temelini oluşturdu.

Birçok kişinin elinde bulunan daha önce kullanılmış ya da hiç kullanılmamış ilaçlarını, okul müdürlükleri, muhtarlıklar ve belediye tanzim mağazaları aracılığıyla belediyeye ulaştırılması çağrısında bulunan Bayrampaşa Belediyesi, bu çalışmadan olumlu sonuçlar aldığını söylüyor.

Belediyenin, Bayrampaşa ilçesinin 6 yerine astığı pankartlar, halka dağıtılan el ilanları ve hoperlörle yapılan çağrılar sonucu, halk akın akın fazla ilaç bağışında bulundu.

Bağışlanan ilaçların kontrolünü yapan 3 belediye doktoru bu çalışmanın 500 bin nüfuslu Bayrampaşa da büyük ilgi gördüğünü söyleyerek çalışmalarını şöyle anlatıyor:

"Bir süre önce başlatılan kampanyamız devam ediyor. Elimize çok miktarda ilaç ulaştı. Gelen ilaçları, kontrolden geçiriyoruz. Bayatlamış olanları imha ediyoruz. Bu çalışmayla dar gelirli binlerce insana bedava ilaç sağladığımız gibi, halkın elinde çok miktarda bulunan ve kullanılması zararlı olan bayat ilaçları da imha etmiş oluyoruz. Kampanya ayrıca bu yönde de yararlı oldu. Şimdi toplanan ve denetimden geçen ilaçları belediye tabibliğine başvuran halka karşılıksız olarak vereceğiz. Böylece piyasada bulunamayan birçok ilacı hastalarımıza sağlayabildiğimiz gibi, çok pahalı olan ilaçları alamayan yoksul insanlara bir parça yardım etmiş oluyoruz."

Öte yandan belediye yetkilileri, bu kampanyanın halkın büyük desteğini gördüğünü ve buna benzer başka kampanyaların düzenlenmesini istediklerini belirttiler. Yetkililer, "Bu isteği gözönüne alarak, halkın elinde fazla durumda bulunan giysilerini bağışlamalarını ve gereksinimi olan kişilere dağıtımını yapmayı düşünüyoruz" dediler.

BANDIRMA DEVLET HASTANESİ DE İLAÇ TOPLADI

Bandırma Devlet Hastahanesi tarafından bir yıl önce başlatılan evlerde kullanılmamış olan ilaçların bağışlanması, kampanyası sonucunda 1 milyon liralık ilaç toplandığı açıklandı.

Kampanya bir yandan sürdürülürken, hastahane yetkilileri toplanan ilaçların kontrolleri yapıldıktan sonra dar gelirli halka parasız dağıtılacağını belirttiler.

Gözaltına alınan devrimcilerin emniyetçe el konulan eşya ve paraları iade edilmiyor

KAYSERİ (Davut GÜLEÇ)

Kayseri'de gözaltına alınan devrimci-demokrat kişilerin, gözaltına alınırken emniyetçe el konan eşya ve paralarının sonradan iade edilmediği öne sürüldü.

Bundan bir süre önce, POL–BİR üyesi ve Toplum Zabıtasında görevli Mustafa Kurban adlı polisin evine patlayıcı madde attığı gerekçesiyle gözaltına alınan ve daha sonra suçsuz bulunarak serbest bırakılan Rafet Gülderen adlı sol görüşlü kaynakçı olayla ilgili olarak Plevne Mahallesi'ndeki dükkanında yapılan arama sırasında POL–BİR üyesi polislerce kendi cebinde bulunan 6 bin liraya el konduğunu, ancak daha sonra paranın kendisine iade edilmediğini savundu.

Rafet Gülderen bu konuda gazetemize şu bilgiyi verdi: "Mustafa Kurban adlı POL-BİR üyesi polis memurunun evine patlayıcı atıldıktan hemen sonra emniyete götürüldüm. Götürülmeden önce ceketimin cebine koyduğum ve dükkanımda asılı bulunan ceketimin cebinde bulunan yaklaşık 6 bin lira, POL-BİR üyesi polislerce alındı. Emniyette iki gün tutulduktan sonra serbest bırakıldım. Paramı geri istediğimde, bize bir de iftira mı ediyorsun diyerek yeniden tartakladılar. Paramı ise geri vermediler."

Öte yandan, yine bir süre önce faşistler tarafından Fevzi Çakmak Mahallesindeki Çalışkanlar Kıraathanesinin kurşunlanması sırasında Mehmet Yıldırım adlı kişinin hastahanede polise teslim edilen kol saati, bin lira parası ve giysilerinin aradan 1 ay geçmesine rağmen kendisine iade edilmediği bildirildi.

Mehmet Yıldırım yaralanma ve eşyalarının alınması olayını şöyle anlattı: "Kıraathanede oturuyorduk. Saat 19.40 civarıydı. Dört kişi kıraathaneyi silahla taradı. Kafamdan iki yara aldım. Hastahaneye kaldırılarak ameliyata alındım. Ameliyatımı yapan doktor, saatimi, üstümdeki parayı ve diğer eşyalarımı polise teslim etti. Aradan bir ay geçti. Emniyet müdürlüğüne yaptığım başvurular da sonuçsuz kaldı."

Sigara izmariti kansere yol açıyor

ERZURUM (AA)

Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyeleri sigara izmaritlerinin kansere yol açtığını ileri sürerek, tiryakilere, "Sigarayı sonuna kadar içmeyin" öğüdünde bulundular.

Sigaranın zararları konusunda ilk araştırmayı yapan Eskişehir Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Bilgin Timuralp, Erzurum ve çevresinde sigaranın üçte birinin izmarit olarak bırakıldığını, daha sonra da bu izmaritin içildiğini belirterek, "Bilhassa ekonomik açıdan sigarayı sonuna kadar içmek durumunda olan kişiler büyük tehlikeye maruz kalıyorlar. Çünkü sigaranın

NİKARAGUA'DA ZORLU GÜNLER:

Siyasal devrimden, sosyal devrime geçiş

● SOMOZA REJİMİNİN OLUŞTURDUĞU ÇARPIK EKONOMİK YAPI, SAVAŞIN YIKICI SÜZGECİNDEN DE GEÇTİKTEN SONRA GERİYE HİÇ BİR ŞEY KALMADI. BU YIKINTI ÜZERİNDE YEŞERTİLECEK FİLİZLER, NİKARAGUA DEVRİMİNİN ÇOK GÜÇ KAZANILMIŞ BİR BAŞARISI OLACAKTIR'

Somoza'nın kaçma hazırlıklarına ilişkin karikatürler.

Yeni yönetimin aldığı ilk tedbirlerin başında, Somoza'nın, ailesinin ve yakınlarının mallarına elkonulması geliyor. Ülke topraklarının yaklaşık yarısının Somoza'nın malı olduğu düşünülürse, bu kararın ne denli önemli sonuçlar doğurabileceği görülebilir. Atlantik kıyısındaki bölgenin nerdeyse tüm Kuzey bölgesi ülkenin en bereketli bölgesi, Leon ilinin nerdeyse yarısı demektir bu. Toprak reformu bakanı Wheelock, Somoza'nın kişisel mülkünün böylesine geniş olmasının kendileri için bir kolaylık olduğunu, bunun kendi işlerini kolaylaştırdığını belirtiyor. Çünkü böylesi geniş bir alana elkoymakla, yeni yönetim özel sektörle olabilecek çatışmaları, sürtüşmeleri asgariye indirmiş durumda bulunuyor.

Yapılacak toprak reformları sanılabileceğinin tersine geniş toprakların topraksız köylüler arasında ufak birimler biçiminde bölüşülmesi yoluyla gerçekleştirilmeyecek. Çünkü ülkenin başlıca ihraç maddeleri olan şeker, kahve, tütün, et üretiminin yeterince yüksek düzeyde bulunmasının nedeni tarımsal-sınai merkezlerin varlığına bağlı. Küçük köylü tabakasının yaratılması demek, bu maddelerin üretiminin ve işlenmesinin gerilemesi, dolayısıyla da ülkenin ihracattan elde ettiği gelirin düşmesi sonucunu doğuracaktır.

Bu nedenle, büyük tarım alanlarının koların işletilmesi devletin yükümlülüğünde olacak, ama tarım işçilerinin katılımı sağlanacaktır. Başka topraklarsa kooperatiflere verilecek, köylüler bunların tasarruf hakkına, ender durumlarda da mülkiyet hakkına sahip olacaklardır.

Hükümet sanayi alanında millileştirmelere gitmedi, Somoza'nın malı olan pekçok sınai kuruluş zaten nerdeyse iflasın eşiğindeydi. Bankalar millileştirildiler; Somoza'nın sahibi bulunduğu bankalar dışındakilerin sahiplerine belirli bir tutar ödendi.

Gerçekte bütün bu kuruluşlar zarar etmekte, yada iflasın eşiğindeydiler. Onun için millileştirildiklerin sahipleri sevindiler diyebiliriz.

Öte yandan, kimi kuruluşların yeniden harekete geçebilmesi için bu kuruluşlara devlet tarafından borç da verildi. Başka deyişle, özel sektör varlığını sürdürüyor. Ama, Nikaragua'nın nerdeyse tüm döviz gelirini sağlayan pamuk, tütün, et, kahve ve kabuklu hayvanların ihracatı millileştirildi. Böylece yeni yönetim ülke ekonomisini denetlemek için temel araçlardan birini ele geçirmiş oldu.

Nikaragua'daki yeni yönetim ülke içindeki bu düzenlemelerle birlikte, uluslararası alanda da tavır almaktan gecikmedi. Küba'nın başkenti Havana'da toplanan Bağlantısızlar Konferansında Nikaragua yönetimi kendisinin "etkin" bağlantısızlar arasında yeraldığını açıkladı. Managua rejiminin sözkonusu "etkinliği" ABD emperyalizmini daha şimdiden oldukça kaygılandıracağa benziyor. Nitekim Kasım ayı sonunda Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Viron P.Vaky Temsilciler Meclisi Dış ilişkiler Komitesi önünde yaptığı bir konuşmada, ABD nin Nikaragua'ya o pek ünlü" işbirliği, karşılıklı saygı ve içişlerine karışmama ilkeleri" içinde mali yardımda bulunulmasının gerektiğini belirtiyordu. Böylece, diyordu Bakan Yardımcısı P.Vaky, Nikaragua'nın Marksizme kaymasını önleyebilecek, "demokrasinin" egemen olmasını sağlayabileceğiz. ABD Kongresinin nasıl bir karar alacağı şimdilik belli değil elbette.

Ama Nikaragua'nın Küba'dan sonra Latin Amerika'daki ikinci Marksist yönetim halini almasından ABD'nin kaygı duyduğu oldukça açıkça ortada. Bunun yanında, Nikaragua devriminin Latin Amerika'daki en eski diktatörlüğü yıkmış olmasından, Küba'da Batista'nın devrilmesinden bu yana bölgedeki tek muzaffer hareket olmasından kaynaklanan önemini de unutmuyor emperyalist çevreler.

1960'lar ile 1970'ler arasında Şili'de, Uruguay'da, Arjantin'de halk hareketlerinin yenilişinden sonra, Küba devriminin üstünden tam yirmi yıl geçtikten sonra, artık Latin Amerika'daki hiçbir halk hareketinin zafere ulaşamayacağından nerdeyse emin olunacağı bir anda yıkılan Somoza diktatörlüğü tüm Latin Amerika halkları için anti-emperyalist bir devrimin zafere ulaşabileceğinin en sağlam güvencesini vermektedir.

Emperyalizmin Nikaragua'daki baştemsilcisi Somoza'nın devrilişi ile başarıya ulaşan anti-emeperyalist hareketin ilk aşamasını şimdi daha da önemli bir aşama izleyecektir. Bu aşama, toplumun yeni temeller üstünde örgütlenmesi aşaması olacaktır. Gene bu aşamada, Nikaragua halkı emperyalizmden temelli biçimde kopma mücadelesi vermek zorunda kalacaktır. Ne var ki bu aşama, emperyalizmle yeni, daha sert, keskin mücadeleler dönemi olacaktır.

Verilecek mücadeleler silahlı olabilecekleri gibi tümüyle silahtan arınmış mücadeleler de olacaklar kuşkusuz. Örneğin, sanayide yeniden atılımı sağlayabilmek, ülke ekonomisinin en önemli kaynağını oluşturan malların ihracını düzenlemek, gerekli rezervleri elde etmek için Nikaragua'nın yaklaşık 300 milyon dolara ihtiyacı var. Ve Ağustos ayı sonunda Managua yönetiminin elinde yaklaşık 70 milyon dolar bulunmaktaydı. Öyle görünüyor ki, böyle giderse Nikaragua'nın Uluslararası Para Fonu ile pazarlığa oturması kaçınılmaz olacak, Uluslararası Para Fonu karşısında Sandinista yönetimi...

Öte yandan Nikaragua'nın tutarı 600 milyon doları bulan kısa vadeli borçlarının da temizlenmesi gerekecek eninde sonunda. Ekim ayına geldiğimizde, Nikaragua'da daha hiçkimse Mayıs ayından bu yana aylığını alamamıştı. Somoza'ya karşı, dolayısıyla emperyalizme karşı siyasal bir zafer elde etmiş bulunan Nikaragua halkının FSLN'nin, yönetimin karşısında şimdi salt siyasal sorunlarından, idari sorunlardan öte, gerçek yaşamın sorunları, yani empeyalizme bağımlı olmanın sorunları dikilmiş duruyor. Bunlar, toplumsal devrimin sorunlarıdır.

— SON —

Somoza'nın devrilmesinden sonra sosyal devrime geçişin sancıları yaşanıyor.

Türkiye de sanayiin yüzde 98'i, barajların ise yüzde 91'i deprem kuşağı üzerinde

Ülkemizde depremlerden 60 yılda 60 bin kişi öldü

DİYARBAKIR (THA)

Ülkemizde sanayi kuruluşlarının yüzde 98.3'ünün, barajların ise yüzde 91.6'sının deprem kuşağı üzerinde bulunduğu bildirildi. 8.2 şiddetindeki bir depremle, söz konusu sanayi kuruluşları ve barajların büyük bir bölümünün geniş ölçüde hasar göreceği belirtildi.

Diyarbakır ve Van İnşaat Mühendisleri Odası'nın hazırlamış olduğu, "Dünya'daki Deprem Kuşakları, Bu Kuşaklar İçinde Türkiye'nin Yeri" konulu raporda, Türkiye'nin deprem yönünden en aktif bölgelerden biri olduğu ifade edildi. Raporda, son 60 yıl içinde ülkemizde meydana gelen depremlerde, 60 bin kişinin hayatını yitirdiği, 300 bin konutun bütünüyle yıkıldığı, 60 bin konutun ise ağır hasar gördüğü açıklandı.

Türkiye'de, Kuzey Anadolu deprem kuşağının, Biga Yarımadasından başlayıp, Marmara Bölgesini içine alarak, Bolu, Kurşunlu, Amasya, Erzincan ve Van Gölü çevresini kapsadığı anlatılan rapora göre Amir Ovasından başlayan Doğu Anadolu kuşağı üzerinde Malatya, K. Maraş, Elazığ, Bingöl ve Muş bölgesi, Güney Anadolu kuşağı üzerinde ise Antakya, Adana, Kayseri ve Amasya bölgeleri bulunmakta.

Anadolu nüfusunun yüzde 95'inin deprem bölgesinde yaşadığı kaydedilen raporda, depremlerin neden olduğu can ve mal kaybının önlenmesi için şu önerilerde bulunuldu:

"Depremlerden en az can ve mal kaybıyla çıkılması için konutların depreme dayanıklı olması gerekmektedir. Oysa bölgede evler toprak damlı, yuvarlak toplama taş ve çamur harçla yapılmaktadır."

Akaryakıt darlığı doruğa ulaşırken kuyruklar da uzayıp gidiyor...

Mazot yokluğu tüm yurtta doruğa ulaştı

(AKA)

Mazot yokluğunun tüm yurtta had safhaya ulaştığı bildiriliyor. Otobüs ve kamyon seferlerini etkileyen mazot yokluğu bazı yerlerde de belediye otobüslerinin seferden kaldırılmasına yolaçtı.

MAZOT YOKLUĞU SÜRERSE İSTANBUL'A MEYVE SEBZE SEVKEDİLEMEYECEK

Mazot darlığının, özellikle İstanbul'a gelen yaş meyve ve sebzeleri büyük ölçüde etkilediği belirtildi. İstanbul Ticaret Odası Yaş Meyve ve Sebze Meslek Komitesi Başkanı Şerafettin Altınkaynak, konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada, İstanbulda turfanda sebze bulunmadığını, bunun en önemli nedeninin mazot yokluğu olduğunu belirtti. Sevkiyatı günlük olarak yapılan sebze ve meyvede mazot yokluğunun fiyatları da etkilediğini belirten Altınkaynak, "Şu anda İzmir'den 10 bin liraya kalkan kamyon 15 bin lira, Antalya'dan 15 bin liraya kalkan kamyon 25-27 bin, Adana'dan 20 bine kalkan kamyon 30 bin lira istemektedir. Bu istekler kendiliğinden fiyatlara da yansımaktadır" dedi. Altınkaynak bir hafta önce 15 liraya satılan portakalın 25, mandalinanın 20,30 liraya satılan domatesin ise 50 liraya yükseldiğini belirtti.

Robert Mugabe önderliğindeki ZANU militanlarının düzenlediği gösteri

Zimbabve-Rodezya'da yedi gerilla öldürüldü

SALİSBURY

Zimbabve'de yedi yıldan beri sürmekte olan iç savaşa son veren ateşkesin ilan edilmesinden dört gün sonra, ateşkesin ihlal edildiği ve yedi gerillanın çarpışmalar sırasında öldürüldüğü bildirildi.

İngiliz askeri sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre, Salisbury'nun 100 kilometre kadar kuzeyindeki bir çiftliğe saldıran Yurtsever Cephe gerillaları ile Rodezya ordusu askerleri arasında çatışma çıktı. Diğer yandan Rodezya ordusu askerlerin üslerinden çıkmalarının da ateş kes anlaşmasının çiğnenmesi anlamına geldiği bildirildi. Rodezya ordusu askerlerinin kaldığı birlikler Kenyalı, Yeni Zelandalı, Avustralyalı ve İngiliz askerlerden oluşan 1.300 kişilik bir karma birlik tarafından denetlenmekteydi. Öte yandan meydana gelen son olaylar sırasında iki beyazın öldürüldüğü de bildirildi.

İngiliz vâlisi Lord Soames ise Rodezya birliklerinin Mozambik sınırında mevzilenerek Yurtsever Cephe gerillalarının ülkeye girmesini engellemesini emretti. Rodezya ordusu komutanlığı Robert Mugabe'nin yönetimindeki Zimbabve Afrika Ulusal Kurtuluş Ordusu'na mensup 700 gerillanın Mozambik'teki üslerinden hareketle sınırı geçtiklerini bildirdi. Komutanlığın yaptığı açıklamaya göre ülkenin batısından da sınırı aşan çok sayıda gerillaya rastlandı.

Zimbabve'nin doğu kesiminde daha çok Zanu örgütü faaliyet gösterirken ZAPU daha çok ülkenin batısında eylemlerde bulunuyor. Yurtsever Cephe'yi oluşturan bu iki örgütün sözcüleri ise, kendi ülkelerine girdiklerini, ülkelerine dönmelerinin "sızma" diye nitelenemeyeceğini belirttiler. İngiliz yetkilileri meydana gelen çatışmalara rağmen genel olarak ateş-kesin uygulanmasından hoşnut olduklarını, 600 kadar gerillanın saptanan buluşma yerlerine geldiklerini, bunların 16 yerde toplanacaklarını bildirdiler.

Afganistan'ın yeni başkanı Karmal'ın çağrısı yanıtsız kalacağa benziyor

DEMOKRAT DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan'da iktidara geçen yeni yönetim, komşuları İran, Pakistan ve Çin ile iyi ilişkiler kurmak istediğini açıklamıştı. Ancak, islamcı gerillaları destekleyen İran ve Çin bu çağrıya olumsuz yanıtlar verdiler. Çin, islamcı gerillalara yardım edeceğini açıkladı. İran'da aynı tutum içine girdi.

Pakistan'a gelince, bu ülke öteden beri Afganistan'daki rejime karşı çıkan muhalefet güçlerini desteklemiş ve onlara silah vermişti. Yeni durum karşısında Sovyet —A.B.D. ilişkilerinin gerginleşmesi Pakistan'daki Ziya Ül Hak rejiminin işine yaradı. Pakistan, daha Butto zamanında komşusu Hindistan'ın nükleer araştırmaları geliştirmesi karşısında, bir önlem olarak atom bombası yapmaya girişmişti. Bu çabalar, 1974 yılından beri, A.B.D.'nin muhalefeti ile karşılaşmıştı. Hatta A.B.D. Pakistan'a yaptığı askeri yardımı kesmişti. Ziya Ül Hak rejimi işbaşıra geldiğinden beri de bu konudaki çabalar duracağına artmış ve bomba yapımı ilerlemişti.

Şimdi, Sovyetlerin Afganistan'a yaptığı askeri müdahale karşısında A.B.D. bu ülkeye komşu olan Pakistan'ı bir atlama noktası görerek Sovyetlere karşı bir kale haline getirme çabası içine girdi. Hatta, A.B.D.'nin Pakistan'a (Afganistan'a karşı kullanılmak üzere) askeri yardım yapma önerileri ve planları mevcut. Bu durum, Ziya Ül Hak rejimini güçlendirdiği gibi, bu rejimin A.B.D. yanlısı bir tutum takınıp, Afganistan'a karşı çıkmasına bir zemin hazırladı. Öte yandan, Sovyetler Birliğinin Afganistan'a yolladığı askerlerin en kısa zamanda çekilmesini isteyen Hindistan, ABD'yi Pakistan'a yeniden askeri yardım yaptığı için şiddetle eleştirdi. Çünkü Pakistan rejiminin askeri bakımdan güçlenmesi komşusu Hindistan'ın işine gelmemekte. Yaklaşan Hindistan seçimlerinden sonra İndira Gandi'nin yeniden seçilmesi durumu ile birlikte Afganistan'da son olarak gelişen olayların etkisinin Hint yarımadasını daha derinden etkileyeceği sanılmaktadır.

Afganistan olayları, yalnızca bu ülkede değil, tüm yöredekimevcut güçler dengesini şarsacak ve değiştirecek düzeydedir.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Afganistan olayı ve dünya politikasında etki alanları yeniden belirlenirken

Ajanslar sürekli olarak, ilerdeki dönemde bir kangren haline geleceğe benzeyen yeni bir uluslararası sorunun doğuşunu bildiren haberleri geçiyor. Afganistan olaylarının patlak vermesiyle birlikte, gazete manşetlerinde İran devrimine ilişkin başlıklar geri plana düştü. Daha önce Humeyni'ye gerici, yobaz gibi suçlamalar yönelten batı basınıyla birlikte bizim büyük basında uluslararası çapta açılan kampanyaya katıldılar. Bu yayınlar Sovyetlerin Afganistan'a asker yollayarak, hizip kavgaları içinde fiilen taraf tutmasının, tutarlı bir biçimde eleştirilmesinden çok yeni bir soğuk savaş ortamının oluşturulmasına katkıda bulunmayı amaçlıyor. Afganistan olaylarından sonra Carter" de tant" döneminin sona erdiğini açıkladı. ABD Basra Körfezi ve diğer önemli bölgelerde girişilecek müdaheleler için yeni bir askeri vurucu güç oluşturuyor. Önümüzdeki dönemde ABD nin özellikle ham madde ve petrol bölgelerini denetiminde tutabilmek için bir dizi müdahele hazırlığı içinde bulunmaktadır. Sovyetlerin Afganistan müdahelesi ise ABD ye yeni silahlanma kampanyasını ve hazırlandığı müdahaleleri gerekçeleştirmede propaganda malzemesi sağladı.

Sovyetler Birliğinin, yaptığı müdahelenin uluslararası alanda yaratacağı tepkileri ve bir propaganda malzemesi olarak kullanılmasını göze aldığı anlaşılıyor. Bunu göze alması ise, Afganistan'daki Amin yönetiminin darbe öncesinde, islamcı-feodal muhalefet karşısında çökme eşiğinde bulunduğunu doğruluyor. Darbe öncesinde şimdiye değin dağınık biçimde içsavaşı yürüten islamcı-feodal güçlerin ortak hareket içine geçtiği ve Amerika'dan düzenli yardım almağa başladıkları bildiriliyordu. Sovyetler Amin'in devrilmesiyle güneyinde kendisine düşman bir rejimin oluşmasını engellemeğe çalıştı.

Afganistan eskiden beri SSCB ile iyi ilişkileri olan bir ülke. Daha önceleri İngiliz sömürgeciliğinin yayılması, daha sonraları ise Afganistan'ın Pakistan ile olan anlaşmazlıkları iki ülke arasında iyi ilişkilerin maddi ortamını sağladı. 1978 darbesinden sonra, ise kapitalist olmayan kalkınma yolunu benimseyerek Afganistan'daki geri feodal yapıyı ortadan kaldırmayı amaçlayan yeni bir yönetimin oluşmasıyla bu ilişkiler mutlak bir ittifak ve işbirliğine dönüştü. Ancak Afganistan'daki güçlü aşiret yapısı birçok milliyetin varlığı, savaşçı gelenekleri olan aşiretler arası kandavaları ve feodal ideolojinin gücü yetersiz kadrolarla ve yetersiz bir siyasal çalışmayla yürütülen reformların başarısız kalmasına olanak sağladı. Rejime ve güçlü bir karşı-devrimci hareketin oluşmasına karşı direnişe geçen eski erk sahibi esas olarak feodal çevrelerin eylemlerini İslamcı sloganlarla yürüttüler. Bu güçleri esas olarak, Suudi Arabistan, Pakistan, ABD ve Çin destekliyordu.

Reform programlarının başarısızlığı sonucunda merkezi iktidar Afganistan içinde gittikçe tecrit oldu. Eylül ayındaki Amin darbesini Sovyetler gönülsüz olarak destekledi. Onlar katı devrim programları uygulayacak bir hareketten çok, Afganistan'daki "belaları halledecek , gerekli uzlaşmaları sağlayacak" bir iktidar arıyorlardı. Nitekim Babrak Karmal darbe sonrası açıklamalarında muhalefete uzlaşma çağrısında bulunarak, özel mülkiyete saygılı olunacağını açıkladı.

Sovyetler daha önce de çeşitli komünist partilerin hizip kavgalarında aktif olarak taraf tutmuş, Macaristan ve Çekoslavakya müdahalesinde olduğu gibi iş askeri müdahaleye dek varmıştı. Keza Sovyetleri İspanyol Komünist Partisi sürgündeyken, Sovyet çizgisinde ayrı bir parti oluşturmağa çalışmışlardı. Ama ilk kez Sovyetler darbenin de ötesinde sürmekte olan bir içsavaşa fiilen taraf olarak sürüklenme durumunda. Öte yandan Carter'in Afganistan'da ayaklanan aşiretlere 100 milyon dolarlık silah yollanacağını açıklaması, Afganistan'daki içsavaşın hızla uluslararası boyutlar kazanacağı yolundaki beklentilerin doğrulanmasına yolaçabilir. Bu durum Kore savaşında olduğu gibi iki blok arasında savaşa dönüşebilme potansiyelini bağrında taşımaktadır. Ama Sovyetler büyük ihtimalle bu riski göze alamayarak Afganistan'dan çekilebilir. Bu durum ise, Sovyetler'in istedikleri sonuca erişememeleri yanında, ABD Emperyalizminin eline güçlü bir propaganda silahı vermek, islam ülkeleri ile ilişkilerinin soğuk bir döneme girmesine yolaçmak ve Sovyet çizgisinden ayrılan Partiler ile ilişkilerin daha da kopmasından başka bir şeye yaramıyacaktır.

Afganistan'da yaşanan dram, daha önce birçok ülkede olduğu gibi, kitle tabanına dayanmayan, cuntacı reform programları'nın salt dış destekle yürütülmeğe çalışılmasının başarısızlığa uğrayacağını gösterdi. Bu tür cuntacı çabalar, ne kadar "Marksist" bir yorumla sunulursa sunulsun son tahlilde karşı devrimcilerin ve gericilerin işine yarıyor. Bu tür çabalar hem ulusal hem de uluslararası alanda tecrit oluyor. Dış destek alamadan ayakta kalmaz duruma düşmelerine neden oluyor. Hele hele buna yabancı bir ülkenin müdahalesi de katılınca, yalnızca, milliyetçi, dinci duygularla güçlenecek, kitleler devrimci düşüncelerden soğuyacak ve o ülkede yıllarca gericiliğin egemenliği kırılmıyacaktır.

Afganistan olaylarından çıkan sonuç ise, dünya politikasında etki bölgelerinin katı biçimde yeniden çizilmeye çalışılacağı bir döneme girmekte olduğumuzdur. Ve Türkiye'de gerek iç politika alanında gerekse dış politika alanında, etki bölgelerinin yeniden belirlenmesinin sonuçlarını yaşamağa başlamıştır bile. Bizce Afganistan olaylarının en önemli sonucu, Türkiye'nin mutlak biçimde batıya bağlanmasına ABD üslerinin açıkça faaliyete geçmesine ve Amerikan-Türk Savunma ve işbirliği anlaşmasına yapacağı hızlandırıcı etkidir.

Tezek'in tonu 2 bin lira oldu

VİRANŞEHİR (THA)

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde çetin kış şartları hükmünü sürdürürken, Viranşehir'de tezegin tonu 2 bin liraya yükseldi.

Devletleştirilen Şırnak Kömür Ocaklarından Viranşehir Belediyesi'ne tahsis edilen 1600 ton kömürün ilçeye getirilemeyişi nedeniyle halk arasında "kokar-yakıt" olarak bilinen tezek fiyatlarında artış oldu. Daha önce tonu 500 liradan satılan tezek ilçeye kömür getirilemeyişi nedeniyle yüzde 150 artışla 2 bin liraya yükseldiği belirtildi. Bu arada bir açıklama yapan Viranşehir Belediye Başkanı Mustafa Keleşabdioğlu, devletleştirilen Sırnak Kömür Ocakları'nda üretimin silahlı zorbaların elinde bulunduğunu öne sürdü.

Viranşehir Belediye Başkanı Mustafa Keleşabdioğlu açıklamasında daha sonra şunları söyledi:

"Geçen yıl devletleştirilen Sırnak Kömür Ocaklarında, bugün üretim devlet eliyle yapılmıyor. Silahlı zorbaların denetimi altında bulunan Sırnak Kömür Ocaklarındaki üretimden , kömür alabilmek için araçlar günlerce sırada bekliyor. Bazı araçlardan da silah zoru ile sıraları ellerinden alınmaktadır. Kömür ocaklarında üretilen kömürler bu silahlı zorbalar tarafından,

karaborsada ocaktan 200 metre ileride yüzde 200 karla satılmaktadır. Bu uygulamanın önüne geçilmesi için yapılan şikayetlerin sonuç vermemesi üzerine, Ocak'taki derebeylik daha da etkili olmuştur.

Emekçiler, sakın Pazar ve tatil günü dişiniz ağrımaya...

Bir arkadaşımızın dişi Yılbaşı gecesi ağrımağa başladı. Ertesi günü tatil. Arkadaşımızın diş ağrısı sürüyor. S.S.K Samatya hastahanesinin telefonunu çevirdik nöbetçi doktoru istedik ve aramızda şukonuşmageçti.

—Burası Demokrat gazetesi

—Buyrun Efendim.

—İyi yıllar dileriz. Sizden bir ricamız var.

—Buyrun Efendim.

—Bir arkadaşımızın dişi ağrıyor acaba size gelsek dişçiniz varmı?

— Arkadaşınız sigortalı mı efendim

—Evet

— —Maalesef bugün diş servisimiz kapalıdır.

—Acaoa İstanbul'da SSK nin hangi bölümünde dişçi bulabiliriz.

— —Bulamazsınız Efendim.

—Peki pazargünleri veya tatil günleri dişi ağrıyan işçiler ne yapsın?

—Bize başvurmaları halinde novaljin filan yaparız, ağrı dindirici veririz.

Peki çekmek gerekiyorsa

—Mesai saatlerine ve günlerine kadar ağrı kesiciyle idare ederiz.

Konuşmayı aynen aktardık. Emekçiler sakın olmaya ki pazar günleri ve tatil günlerinde dişiniz ağrıya...

1979 ve Çocuk Yılı bitti!

Şanssız bir ülkeyiz vesselam

Yakıt yokluğunun son sınırına geldiği bir sırada, akaryakıt getiren bir tankerin hem delik, hem de lodos nedeniyle iskeleye yanaşamadığını duysanız ne yaparsınız? Demirel'in yerinde olsanız herhalde çıldırırsınız değil mi?

Sırası mı yani şimdi? Uğraşıp didiniyorsunuz, elin adamlarından yalvar-yakar bir tanker akaryakıt buluyorsunuz, gemi delik çıkıyor. Geminin delik çıkmasına katlanıp, "zararı yok, birazı denize de dökülse, çoğu bize kalır" diyorsunuz. Ama bir de bakıyorsunuz, lodos çıkmış, gemi limana yanaşamamış...

Şu Türkiye çok şanssız bir ülke canım. Almanya'ya da geçenlerde bu yüzden yenilmedik mi futbolda!

Kemer sıkmanın hakikisi

Hükümetimiz gittikçe ağırlaşan bunalımı çözmek için "cansiperâne" çalışıyor ya, bu hemen her konuda kendini gösteriyor. Demirel ve çevresi, halkı daha bir yoksullaştıracak önlemleri kamuoyuna şatafatlı bir biçimde sunmak için özel bir gayret gösteriyor ve yeni kavramlar kullanıyorlar. Örneğin 1980'de "Gerçek Kemer Sıkma Modeli" getireceklermiş. Yani kemer sıkmanın modelini değiştireceklermiş.

Şimdi Ecevit ne kadar bağırsa çağırsa yeridir. "Demirel, kendisine kemer sıkma modelinin sahtesini emanet ettiğimi iddia ederek bizi suçlamaktan vazgeçmelidir. Bizim modelimiz en hakiki kemer sıkma modelidir."

Sahi hangisinin modeli sahte, hangisinin ki gerçek?

Her neyse, halkımız hazır ve nazır olsun. Demirel'in "gerçek kemer sıkma modeli" geliyormuş. Bir de onu deneyelim.

Halk nasıl olsa alışık kemerlerin sıkılmasına. Bizi asıl düşündüren kemer imalatçıları. Yazık adamlara, onlar da model değiştirmek zorunda kalacaklar Demirel'le birlikte. Kimbilir ne kadar zor duruma düşecekler.

Hazırlayanlar: Tanju CILIZOĞLU — Yaşar GÖREN — Mehmet GENÇ — Zafer POLAT

BİR POSTER

MURAT BELGE

Hepimiz gördük şimdiye kadar, her yerde karşımıza çıkan bir poster var. Küçük bir oğlan çocuk, gözünden yaş damlıyor, duruyor öyle. Kahvede var, biz aydınların biraz seyrek gittiği evlerde var, kısacası, bayağı yaygın. Son zamanlarda, "popüler" kültürün birtakım uzantıları aydınların da aklını çelmeye başladı. Gencebay'ın filmleri ya da şarkıları, kamyonların, dolmuşların arkasındaki yazılar, bu tür gırgır, "elitist" olmadığını göstermek isteyen aydının günlük espri malzemesi arasına girdi. Ama şu dediğim poster-herkesin gördüğünden hiç şüphem yok – nedense sözü edilir bir nesne olmadı. Niçin acaba? Üstüne laf söylememizi gerektirmeyecek kadar bize yakın olduğundan mı, ilgimizi bile çekmeyecek kadar uzak olduğundan mı?

Bu sonbaharın başında "ecnebi" misafirlerim vardı İngiltere'den. Biri sosyoloji–iktisat dallarında uzmanlaşmış, öbürü sanatçı. İktisatçı olanı Türkiye'ye çok gelmiş gitmiş, genel düzeyde çok şeyi iyi bildiği için, bizde olanı da taze bir gözle izleyebiliyor. Öbürü ciddi sanatçı – dünyayı algılama kapıları olağanüstü açık. Onlar sordular bana bu posteri – sorarken, bir yandan bilgi de verdiler. Bizim gözü yaşlı oğlan posterlerinin hepsi aynı değilmiş. İktisatçı, değişik yerlerde üç ayrı kopya tesbit etmişti. Anonim halk şiiri gibi, aslı hangisi, kopyası hangisi belirsiz. Ama belli ki biri yapmış, çok populer olunca başkalarında ressam tutmuş, kopya ettirmiş. "Nedir bu?" diye sordu bizim arkadaşlar, "sizin toplumsal hayatınızda neyi temsil ediyor?". Böylece, her gün gördüğüm şeye benim dikkatimi çekenler de onlar oldu.

Sahi, neyi temsil ediyor bu resim? Şimdiye kadar gördüğümüz posterlerden epey farklı sayılır (en azından ben benzerini bilmiyorum). Toplumumuzun bilinen kahramanlarından değil, seks değil, kavga dövüş yok içinde, miğferli Ecevit'le de ilgisiz. Sonra bir de somut durum resimleri vardır. Örneğin askeri birlik olan yerde, bir üniformal erle yarı sarılmış olduğu kadın (türküdeki "Asker Yolu Beklerim"in resme dökülmüşü mü desek?) kartpostalı başka her kartpostaldan daha fazla satılır. Gözü yaşlı çocuk, böyle de değil: hattâ, bayağı soyut bir durum. Bu gamlı resmi niye alır evine koyar insan?

Arkadaşlara cevap vermeye çalışırken, kafamın erdiğince şöyle bir açıklama buldum: Dedim ki, Türkiye halkı, çocukları karşısında suçlu bir halktır. Çocuk karşısında insanlarımızın paradoksal bir tavrı vardır. Biz, bir yandan çocuk severiz. Bir berbere saçını kestirmeye çocuk götürsünler, dükkan halkı seferber olur, her çocuksu kaprise boyun eğer, eğlendire eğlendire çocuğun saçını keser; üstelik bu bahşiş alma güdüsüne de bağlanamaz; sırf soyut olarak Çocuğu sevdiğindendir. Garip bir şekilde, herkes başkasının çocuğunu çok sever bizim toplumda. Çocuk başkasının çocuğuysa, alabildiğine hoşgörülüdür; kendi çocuğuysa, suya basılmış gibi Amerikan bezi gibi kısalıverir hoşgörü. Niye, dersiniz.

Bizim insanın kendi çocuğu sözkonusu olduğunda, sanırım, uzlaşmaz iki kutup vardır. Gelecek perspektifi içinde benim çocuğum, bir kutup; mülkümün gelecekteki sahibi olarak, mülküm yoksa bile ailemin adının gelecekteki sahibi olarak, falan filan. Bu "gelecek," aslında, bir çeşit soyut hukuki dünyadır. "Çocuğum" da, bu bağlamda, soyut bir varlıktır. Gözü ela da olsa, mavi de olsa, bu anlamda çocuğumdur; arsız da olsa, uslu da olsa, benim "çocuğumdur". Komşunun çocuğu "bizimkini" döverse bunun mücadelesini sonuna kadar veririm, ilk haltı "bizimki" yemiş olsada. Tıpkı televizyonda Denktaş'ı Klerides'den daha yakışıklı göreceğim gibi.

Denktaş'ı Klerides'den daha yakışıklı göreceğim gibi.

Öte yandan, ortada bir de somut çocuk vardır. Yerine göre gürültü eden, zırlayan, burnundan sümük akan, eşyalarımı karıştırıp bozan– somut çocuk. İşte bu somut çocuk sürekli rahatsızlık verir. Ve bir "çocuk ideolojisi" vardır. İlgili deyimleri, atasözleri açıkca dile getirmese de, dayağın imasını yapan ("Çocuğunu dövmeyen dizini döver" veya "eti senin kemiği benim" bu ikincisi aslında daha da iğrenç), son derece katı bir disiplini, anti-pedagojik bir saygıyı içeren, ama bunun yanısıra da türlü gevşekliği, laçkalığı meşru kılan bir genel ideoloji. Kendi çevremizde, çocuk bizi rahatsız etmiyorsa yapacağını yapsın– sapanla kuş vuracaksa vursun, yeterki bizim ardımız sıra dolaşmasın. Dış çevrede, büyük kaza geçirmedikçe ve kendini ezdirmedikçe, ne yaparsa yapsın– kendinden küçüğü dövüyorsa, yakalanmadan erik çalıyorsa, "çocukluktur" yapar.

Sözün kısası, kendi çocuğumuzla ilgilenmeyiz. Çünkü çocuk, kabul etmek gerek, insanın rahatını kaçırır. Rahatımızın kaçmaması için, çevremize duvar öreriz. Diyelim ki deniz kenarındayız, çocuğun denize düşmesinden korkumuz var. Her an onu kollamaya vaktimizi ayarlayacak yerde, onu denizden korkuturuz: düşer boğulursun, gebersin falan filan. Çocuğun denizle kuracağı sağlıksız ilişki bizce önemli değildir; denizden korksun, yeter. Çünkü çocuk, çocuktur, insan değildir. Büyüyecek, öğrenecektir; en önemli şeyleri büyümeden öğrendiğini belki en az sezgiyle biliriz, ama ortada bir "çocuk ideolojisi" vardır ve rahatça sığınırız bu sığınağa. İşin tuhafı nedir biliyor musunuz? Elbette en çok kendi çocuğunu sever insan, filan da, yaşanan bu pratik ve bu ideoloji yüzünden, somut çocuk sevgisini başkalarının çocuğuyla yaşarız; kendi çocuğumuza sevgimiz soyuttur. (Devrimcilerin çocuklarıyla sorunları apayrı bir konu. Onu tamamen dışarıda bırakıyorum bu yazıda).

Ama bu bilinç düzeyinde olmasa da duygu düzeyinde, bilinçaltı düzeylerde yaşanan bir uyumsuzluktur. Toplumumuz, genellikle, çocuklarına karşı suçlu bir toplumdur. Hiç kimse bireysel olarak kabul etmez bunu. Her anne, çocuğu için en fazla didinmiş, en fazla fedakarlık etmiş annedir; her baba, çocuklarına karşı en düşünceli, gece gündüz çocuklarını düşünen babadır (ayrıca, anneler de, babalar da, çocuklarına bu olağanüstü sevgilerini, fedakârlıklarını her fırsatta belirtmekte kusur etmezler). Şimdi posterimize gelirsek...

Kimsenin çocuğu olmayıp da herkesin çocuğu olabilecek bir çocuk (bizimkinden çok komşunun çocuğunu andırır bir çocuk), gözü yaşlı duruyorsa, bu çocuk bilinçliliğin çok derin mahzenlerinde yıllardır uyuklayan duyguları uyarabilir. Bizi doğrudan suçlamaksızın, suçluluğumuzun bir affettirme aracı olarak evimize alıp, nereden geldiğini bilmediğimiz, "insanlık işte" gibi laflarla geçiştirdiğimiz, bir gözyaşını da bizden en santimantal yollarla koparan bu çocuk, elbette "popüler" olcaktır.

İngiliz dostlarıma böyle şeyler anlattım işte. Ama sorun içimde kalmış. Geçen gün gene tepki. Bir ekleme yaptım. İşin faciasını azaltan değil, tersine artıran bir ekleme. Neyi konuşuyoruz? Bir posteri. Yani sabit bir resmi. Burada bir vicdan rahatlatma mekanizması varsa, bu özlem niçin bir poster de somutlaşıyor? Aynı vicdan rahatsızlığını somut–pratik etkileriyle bütün hayat içinde örnekleyecek bir film, bir roman, niçin değil? Sanırım şundan: Bu soruna ayırabileceğimiz zaman hâlâ bir poster enstantanesinden ileri gitmiyor da ondan. O çocuğun gözünün niçin yaşlı olduğunu anlatan edebi veya sinematografik bir anlatıya tahammülümüz hâlâ yok. Çünkü roman okuyacaksak, ya da sinemaya gideceksek, bize bundan daha "ilginç" görünen bir konuyu arıyoruz. Bu vicdan rahatsızlığının giderilmesine ayıracağımız zaman ise, hâlâ, bir "poster"lik. Bu gözlem, doğruysa, galiba hepsinden acı.

Atlıkarınca çocuk tiyatrosu "Varyokistan"ı sergiliyor...

Atlıkarınca Çocuk Tiyatrosu, A. Fuat Onan'ın yazıp yönettiği ve müziklerini Dilber Ebeperi'nin yaptığı "Varyokistan" oyununu Ankara Halk Tiyatrosu Kültür Merkezinde oynamaya devam etmektedir.

Çocuk oyununda, Varyokistan adlı ülkede halkın yoksulluğu üzerine kurulan krallığın yıkılışı ve cumhuriyet düzenine geçiş, eğlenceli ve şarkılı bir biçimde anlatılmaktadır.

Zaman zaman çocuklarla birlikte oynanan çocuk oyununda görev alan sanatçılar şunlar:

Işın Aktan, Rengin Samurçay, Sema Töleğen, Ahmet Özveri, Eser Uluata, Süleyman Aray, Dilber Ebeperi, Bülent Ünsür, Tuncay Pasinligil, Ahmet Azem Esen, Ertan Bilgi, Coşkun Ülgen, Aykut Töleğen ve Fuat Onan.

İSTANBUL'DA BUGÜN

MÜZİK Akbank Şişli Terakki Lisesi–Konser Saat:19.00

SİNEMA: Kültür Bakanlığı İstanbul Film Yapım ve Gösteri Merkezi–Atatürk Kültür Merkezi'nde Amerikan Bale Tiyatrosu "Rodeo, Kuğu Gölü, Les Sylphides ve Etude'ler den örnekler "Ateş Sütunu" saat: 18.00

Türk Sinematek Derneği "Dava" "Pabst Filmleri" –saat:19.00

GÖSTERİ: İstanbul Devlet Tiyatroları ve Fransız Kültür Merkezi'nce hazırlanan "Rufus"un "Les 300 Dernieres" Atatürk Kültür Merkezi'nde saat: 20.00

TOPLANTI: İmza günü– Ataol Behramoğlu, saat: 15.00–19.00 arası "Mustafa Suphi Destanı, Yolculuk, Özlem, Kuşatmada, Cesaret ve Kavga Şiirleri, Bir Gün Mutlaka adlı kitaplarını imzalayacak.

mayınlar çiçek açmaz

Röportaj: Fikret OTYAM

Gün gelecek göçerlerin tümü uygar bir yaşama kavuşacaklar. Beritan Aşireti için yapılanlar bunun müjdecisidir.

Bu mayınlar kaldırılmalıdır

—10—

BU mayınlar kaldırılmalıdır...

Bu mayınların bu zamanda hiçbir işlerliği kalmamıştır.

Bu mayınlar zulumdur, işkencedir, insan haklarına aykırıdır.

Anayasamız zulmu ve işkenceyi yasaklamıştır, Anayasamız insan haklarına saygıyı buyurur...

"Hukuksal açıdan kişinin sahip olduğu hakların özüne dokunulamaz. Anayasa temel kuralına göre yine kaçakçılığın önlenmesi amacıyla da olsa kısıtlanması ve sınırlandırılması sakıncalıdır".

Eski Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay böyle başladı sorumu yanıtlarken.

"Kişinin taşınır ve taşınmaz malları üzerinde haklarını çeşitli yasaklarla çerçevelemek hem hukuka, hem Anayasa'nın eşitlik ilkelerine aykırıdır.

Ne varki bir yanda da devletin yasalarla düzenlediği kaçakçılığın önlenmesi tedbirleri vardır.

Devletin kaçakçılığı sınır boyunda önlemesi başka deyimle yasal tedbirleri yürütmesi Anayasaya ters düşmeyen düzenlemelerle sağlanmaktadır. Hiç kuşkusuz kaçakçılık devlet hayatı yönünden yasa dışı bir olaydır. Önlenmesi çeşitli yönlerden alınacak dizi tedbirlerle olanaksız değildir, ama, bir yönüyle ekonomik olan önlem kolay değildir. Ekonomik önlem "zor" ve "emir" ile yürütülmez ve "kısa zaman" da beklenen sonucu veremez. Bu nedenle "idari" önlemlere başvurulmuştur. Bir dizi uzun vadeli gerçekçi ekonomik önlem almaya başlamalıyız. "Politik" nedenleri konudan uzaklaştırarak fakat ülkenin ulusal güvenliğini kulak ardı etmeden alınacak ciddi önlemler soruna çare bulabilir. Şikayetler bitip tükenmiyor, ıstıraplar dinmiyor, gerçekçi önlemleri almada gecikmemeliyiz".

"Meraba yegen" demişti içeri giren... Meraba yegen!

"O" da bakmıştı bihoş, bu halimiz nedir gibilerine!

Sonra konuşmaya başladılar... Nereden geldin, ne iş yaparsın, neden pasaportun yok gibilerine...

"Dedim, ben koyun kaçakçısıyam.."

Çünkü Suriye'de koyun kaçakçılarına çok kıymet verirler!

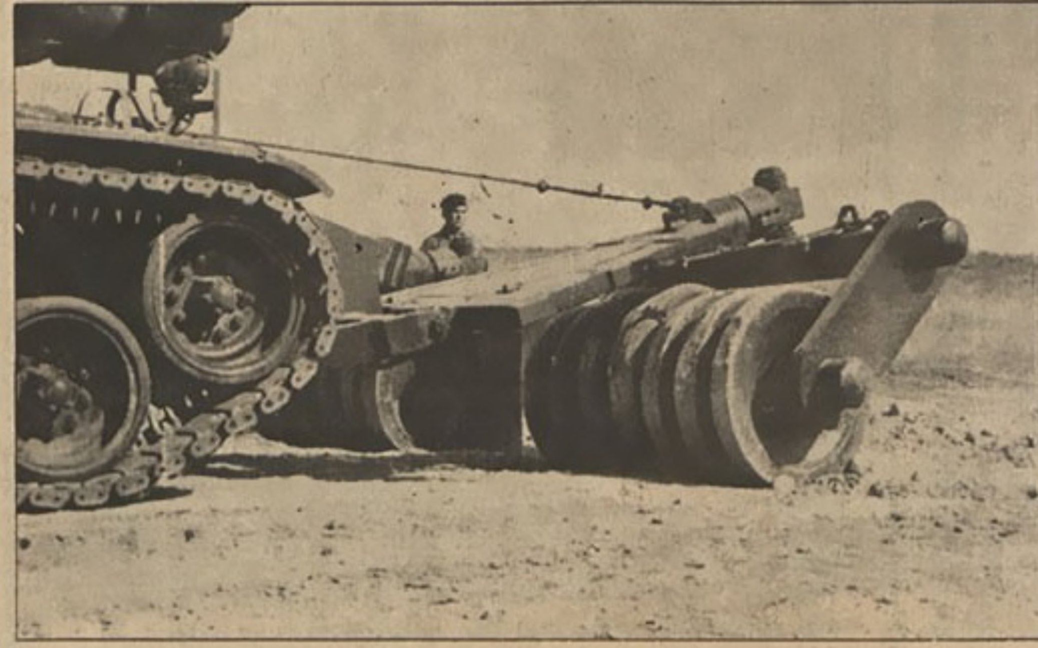
"Dedi nerede yatıp kalkıyorsun? Dedim arkadaşlarda falan, dedim arkadaş gitti taksi parası bozdurmaya, bozuk para yoktu, taksiye binecektik, o anda o memur da geldi beni yakaladı... Türkçe konuşuyoruz o adam bayağı Türkçe konuşuyor! Güzel bir Türkçesi vardı... Adam dedi, seni mahkemeye vereceğim! Ben gülümsedim, dedi ne gülümsüyon ulan? Senden gülen mi var? Dedim sen hükümet değilmi sen? Dedi hükümatım, nasıl olsa sen benim cezamı verdin, yok hükümet değilsen sen beni neden yakaladın? Yani onu biraz kabarttım yani, baktım bööle durdu, dedi iyi ya, ben burada kanuna göre, yani baba, orada çok rüşvetçi, ama çok, dedim sen hükümatsen benim cezamı sen ver, değilsan neden beni yakaladın? Dedi, ben sena bişey diyeyim mi, buyur dedim, üzerimde kırkbin lira Türk parası var üçbin yeddi yüz lira Suriye parası yani... Dedi sana bir elli lira ceza vereceğim! Bu karakolu boyatacağım dedi! Elli lira para istiyorum senden dedi! Dedim, bu çok paradır dedimse de dedi hele bakayım... Neyse bizi çözdü koltuktan yazıhanesine geçtik, koltuklar var, buyrun dedi, oturmamışam bakıyorum kablosu falan var mı? Diyor buyrun, ben oturmuyorum bakıyorum sağıma soluma! Oturduk neyse, çay söyledi, çay geldi. Dedi ben fazla söylememişem, çıkardım verdim elli Suriye lirasını, şoforu çağırın dedi, şoför geldi, dedi, bu arkadaşı nereden aldıysan oraya bırakacaksın, tekrar aynı arabaya bindik, aynı yere bıraktılar! Gittim eve, arkadaş dedi, yavu sen nereye kayboldun? Demedim ki ben böyle böyle yakalandım, dedim ben de seni kaybettim, ben seni arıyom, çay kaynattılar içtik"

"...Güneydoğu sınır bölgemizde mayınlanmış bulunan belli bir alanın mayınlardan temizlenerek yeni bir düzenleme biçimi getirilmesi sorunu yıllardır hükümetleri meşgul etmektedir."

Haklıydı Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş... Nice hükümetler bu konuya kendi hükümet anlayışlarına göre yaklaşmak istemiş, ama yaklaşamamışlardı! Konu ele alınmış, ama sonuç hep "fos" çıkmıştı... Son denemeyi CHP ağırlıklı Ecevit hükümeti yapıyordu, işi ciddiye almıştı..O da mayın gibi gümledi gitti, patlattılar mayın gibi hayrı kalmadı!

Devam etti Millet Meclisi Başkanı Karakaş:

"...Şurası bir gerçektir ki bugüne kadar Güneydoğu sınırında özellikle canlı hayvan kaçakçılığı tümüyle önlenememiştir. Hiç şüphesiz bu sınır bölgesini mayınlama, sınır geçişlerini önleme ve kaçakçılığı kontrol altına alma gayesine yöneliktir. Buna rağmen bugüne kadar kesin bir sonuç alınamaması karşısında, oldukça verimli ve geniş olan bu mayınlı sahaların bir nevi Devlet Üretme Çiftlikleri hüviyetine sokularak, verimlilik kazanması 1971 yılından sonraki hükümetlerde konu olmuştur. İçinde sorumluluk aldığım 1. Erim hükümeti bu konuyu ele almış ve gerek ekonomik ve gerekse güvenlik ve askeri yönden araştırmalara başlamış idi. Kesin bir sonuca bağlanmamış olan bunun aydınlığa kavuşturulması ve statünün korunması halinde daha da etkili kılınması akhi taktirde yeni bir yaklaşımla Devlet Üretme Çiftliklerine dönüştürülmesi gerekmektedir."

Nice aşiretlerden birisi Beritan aşireti ikibin üç bin hane, bölük bölük yollara düşer, Bingöl ve Şerafettin dağlarına konarlar baharın... Kışlakları, Urfa ve Diyarbakır yöresidir aşiretin, kara kıl çadırlarını bu kelli kışlak için Urfa ve Diyarbakır yöresinde kurarlar, etrafına şöyle yarım metre kadar taştır, kerpiçtir kapatırlar, zorlu bir yaşam hazırlığıdır bu...

Zamanın bahrinde rivayet olur ki, Beritan aşireti binlerce devesiyle, onbinlerce koyunuyla şimdiki Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinin kurulduğu topraklarda yaşarlarmış... Buralar çiftlik için istimlak olunca binlerce kişi oradan oraya, oradan oraya sürünür olmuş...

Üç bin rakımlı bir tepisinin yamacında Şerafettin dağlarında, karakıl çadırda dertleşir iken Beritanlılarla, dediler, biz adam değilez? Hökümat bize neden bakmaz? Biz insan ve de yurttaş değilez? Devlet vergi almak için bizi buralarda bulur, o kadar!

Kışın göçerler çadır çadır, hane hane Diyarbakır dibine, Karacadağ eteklerine zehir zıkkım...

Aşiret atlara, develere, eşeklere yükler karakıl çadılarını denk denk ve yataklarını ve yastıklarını ve kaplarını ve kacaklarını... Bir bölüğü Şerfattin eteklerindeki tanış köylere bırakılır göçte daha zulum olmasın deyi... Ağırdır yatakları ve de yorganları... Bir döşek kimilerinde elli kiloyu bulur, taş gibidir yastıkları, yatam desen boynun tutulur sabaha dek! Yorganlar yirmi kiloyu geçer... Gömülürsün elli kilo yünlü yatağa, örtersin üstüne yirmi kiloluk yün yorganı, alırsın başının altına o taş misüllü on kiloluk yün yastığı! Karakıl çadırların arasından yıldızlar oynaşır, bakarsın düşer yağmur, o arasından yıldızları seyrettiren karakıl çadır, yağmuru geçirmez!

Göçüyordu Beritanlıların bir bölüğü, yağmur, sulu kar başladı, deli boran eser de eser!

Beritan aşiretinden otuzbeş yaşlarında Mektup Demirkapı kadın, dokuz yaşındaki kızcağızı Zahire'yi iyice basmıştı döşüne, sarılmışlardı bir yorgana, ata veriyordu kırbacı Mektup kadın, çevirmişti yönünü kasabaya, ilk kasabaya çünkü inliyordu Zahire bebe, "Tokdorda ano, tokdorda... ana beni doktora götür!"

Em fakir bun... Biz fakirdik... Pereme tunnebu me cillehue frot! Paramız yokti, eşyaları sattik!

Vardı kasabaya cıpcıpılak... Attır nefes nefesedir... Kız Zahire bebe nefes nefesedir... Mektup kadındır hakeza! Aradı doktoru Mektup kadın, buldu Doktoru mektup kadın... Sordu doktor:

"Paran vardır?"

Cevapladı Mektup kadın:

"Parra tunne! Parra yoktur vallahi! Çocciğim çok hastadir, ammavelakin parra tunne, parra yoktir!"

Somurtunca doktor, Mektup kadın attı elini sağ kulağına, birşey ışılıyordu sağ kulağının memesinde çekince parıltıyı attı masaya, güneş vurdu masaya, masa daha bir ışıladı...

Doktordur etti muayene Zahire'yi iyi bir etti, ilaçtır, yazdı! İlaçtır iyi bir içirdi, haptır, şuruptur! Bastı Mektup kadın Zahiresini döşüne, binmişlerdi dinlenen ata, verdiler yönlerini aşiretin yoluna!

Sonra dedi bana Mektup kadın, şöyle ki:

"Kızzım kucakta, kuccağimda, Zahire... Zahire biraz iyileşti... Basmişim bagrima Zahire'mi, sürmüşüm atımı... Gelmişimdir dereye, dere coşkindir akar, aha bööle gelmiştir su, derenin ortasındayım, su gelmiştir taaa attın karnına! Bir bakmışım Zahire'me, Zahire'm ölmiştir! Daha basmişimdir bagrima ve vallahi ve billahi hava yagmurlidir, kar furur kimi, kar vardir, yagmir vardir, amma çoccigin ise hayati yoktir! Furdum attı gerisin geriye Diyarbekir mevkii Anbarlıçayı mıntıka... Orda vardi birak kişşi, kaldirdi karlar, zor kazilmiştir çukur kazma ve kürek, gömmüşümdür Zahire'yi orda... Bir ay içinde ölmüştür alti çocciğim..."(1)

Oysa Güneydoğu Anadolu'da sınırda, mayınlı topraklar vardır bereketli, bereketi Allaha terkeylenmiş! Amma insanlarımız, "çocciklerimiz" ölür, düşülmez bile nüfustan kaydı, çünkü yoktur, tunne nüfusa yazılması!

Yetmez bi bu sevisizlik?

Sonra yıllar geçti aradan, iş edindik göçerlerin hallarını ve de Beritanlıları, unutamadığım Mektup kadını bir ay içinde altı bebesini gömen Mektup kadını...

Sonra yeni yurt edindiğim Antalya'nın Gazipaşa ilçesine bir mektup geldi, PK 1'den alınan ...11.9.1979 tarihli:

"Sevgili Otyam

Bilgiler biraz gecikti. İnşallah işinize yarar.

Beritanlıların iskanı için işe başladık. Geçen hafta Diyarbakır'da (Çınar/Mollapolat) ihzarat şantiyesini kurduk. Su ve yolları hallettik. Binaları aplike edip inşaata başladık. Şerafettin dağlarına çıkıp beyannameleri de imzalatmaya başladık. Bu yıl sonundan önce inşaatlar epey ortaya çıkacak.

Mayın temizleme aracını denedik... İyidir... Yenilerinin yapımına da hemen başlayacağız. Makinelerin sınıra nakli ve işe başlaması için herşey hazır. Büyüklerimizin kararı bekleniyor.

En iyi dilekler ve sevgilerle bitiriyorum.

Dostlara selamlar"

Yiğit Gülöksüzdür imza, Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı Müsteşarı.

İçim bihoş oldu... Demek ki iş iyice rayına oturdu... Beş yıl bu, beş yıl dile kolay... Beritanlılar da yollarda ölmesinler, oturacak süreli bir damları olsun, bebelerine okullar, sayrılarına sağlık ocakları, kadınlar, bizim kadınlarımız artık göç sırasında atların üzerinde kan yitirip düşürmesinler bebelerini, ölmesin ne bebeleri ne de kendileri "kan zayiinden", dile kolay, dile kolay tam beş yıl, sonunda uğraşlar boşa gitmedi demek!

Ve de Allah, Devlete ve de Millete zeval vermesin!..

Darısı diğer aşiretlerin, göçerlerin başına!

(1) Bkz: KARASEVDAM ANADOLUM- Birinci basım Çağdaş yayınları, ikinci basım Türkiye Yazıları, sayfa 1-2-3

YARIN:
VUKUAT VAR ORADA BURADA

Baskı ve

(Baştarafı 1. Sayfada)

MUĞLA

Muğla Muhabirimiz Ahmet Sıryol'un bildirdiğine göre, Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle açığa alınan ve sürülen öğretmen sayısı gün geçtikçe artmaktadır. İlköğretim dışında açığa alınan öğretmen sayısı 32'ye yükselirken, Muğla Yetiştirme Yurdu'nda görevli 9 öğretmenin de başka yerlere atandığı öğrenildi. Milli Eğitim eski Müdürü İsmet Baş'da kendi isteği dışında Merkez Ortaokulu öğretmenliğine getirildi.

Muğla'daki öğretmen kıyımına MHP'li olarak bilinen ve yeni MC tarafından Milli Eğitim Müdürlüğüne atanan Fazlı Tekmen'in öncülük yaptığı bildiriliyor. Ziraat—Der, Genel—Der, Genç Öncü, TİP, Maden—İş ve EMO Muğla il temsilcilikleri yayınladıkları bildirilerle öğretmenlere karşı girişilen uygulamaları kınadılar.

TURİZM BAKANLIĞINDA BASKI VE KIYIM SÜRÜYOR

Kahraman Maraş olaylarına karşı gösterilen tepkiler gerekçe gösterilerek Turizm ve Tanıtma Bakanlığında kıyımlar sürdürülmektedir

Öte yandan 8 memurun bir genelge ile Elazığ, Yozgat, Erzurum, Kütahya ve Kayseri gibi MHP'nin güçlü olduğu yerlere sürüldüğü, ayrıca bu memurların izin almasını engellemek üzere, izin istemlerinin 15 gün önceden haber verilme koşulu konduğu öğrenildi.

İMAR VE İSKAN BAKANLIĞINDAKİ BASKILAR

İmar ve İskan Bakanlığında ilerici memurlara baskı uygulandığı bildirildi. İlerici memurlara yönelik saldırılardan sonra 28 kişinin sözleşmelerinin iptal edildiği öğrenildi.

Bakanlık bünyesinde çalışan çok sayıda memurun da Yozgat ve Erzurum'a sürülecekleri haber alındı.

ADANA

Adana DSİ 6'ncı bölge Müdürlüğünde yetkili sendikanın belirlenme günlerinin yaklaşması ile, DSİ 6'ncı Bölge Müdürlüğü emrinde akitli olarak çalışanbeşyüz işçinin görevine son verileceği bildirildi.

Edinilen bilgiye göre, Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü'nün, Adana DSİ 6'ncı Bölge Müdürlüğüne gönderdiği 27 Aralık 1979 tarih ve 932—23217 sayılı telex emrinde, DSİ 6'ncı Bölge Müdürlüğü emrinde akitli olarak çalışan 500 işçinin akitlerinin yenilenmemesi istendiği öğrenildi.

ANKARA

Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne atanan Reşat Akkaya'nın ilk uygulaması faşistlerin sıkıyönetim mahkemelerinde kendilerinden yakındıkları iki emniyet amirini pasif göreve almak oldu.

Pasif göreve alınan İkinci Şube Müdür Yardımcısı Rasim Demirkıran, Filistin'li gerillaların suç ortaklarının yakalanması, Bahçeli evler Balgat katliamı olaylarının soruşturulması görevlerini yürütüyordu. Bu olaylarla ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde yargılanan sanıklar ile MHP yöneticileri, basında ve Millet Meclisi'n de Rasim Demirkıran'dan yakınıyorlardı.

Siyasi şube ekipler amirliğinden pasif göreve alınan Zeki Kaman ise Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde Doğan Öz ile Zafer Üstünel cinayeti sanıkları ile iki polis memurunu yaralamaktan sanık Selik Tokgöz adlı faşistin soruşturma şeklinden yakınmalara neden olmuştu.

ABD, Afganistan

(Baştarafı 1. Sayfada)

yındaki Sovyet askerinin geri çekilmesinin isteneceği de açıklandı. Başkan Carter'in çarşamba gecesi danışmanları ile yaptığı geç saatlere kadar süren toplantıdan yapılan açıklamada, Afganistan olaylarının Amerikan-Sovyet ilişkilerinde derin yaralar açtığı, bundan SALT—2 Anlaşmasının Kongre'de onaylanmasının da etkilenebileceği bildirildi. Bununla birlikte bu anlaşma Amerika'nın çıkarlarına uygun olduğu için herşeye karşın anlaşmanın kongreden geçebileceği belirtildi.

Öte yandan Hindistan Resmi Haber Ajansı, Sovyet tanklarının çarşamba günü Pakistan sınırı yakınlarındaki gerilla üslerine karşı büyük bir saldırıya geçtiklerini haber verdi.

Ajans, 10.000 Sovyet askerinin savaş uçaklarının tankların ve ağır topçu bataryalarının desteği altında Paktia eyaletindeki "Direnme yuvalarını" temizlemek amacıyla harekete geçtiğini ancak harekatın kesin sonucu hakkında bir haber alınmadığını söyledi.

Savunma

(Baştarafı 1. Sayfada)

Vance'in Brüksel'de yaptıkları görüşmeye dayanıyor. Bu görüşmeden sonra iki bakan Türkiye ile Amerika arasındaki savunma işbirliği anlaşmasının en geç 9 Ocak gününe kadar parafe edilmesi gerektiği ve iki tarafında karşılıklı anlayış içinde görüşmelerin hızlandırılmasında ortakisteklerinin saptandığı bildirilmişti. Bu karara uygun olarak cumartesi günü Türkiye'ye gelecek Amerikan heyetiyle yapılacak müzakerelerde anlaşmanın parafe edilmesi bekleniyor. Çünkü Amerikan üslerinin geçici statüsü bu tarihte sona ermektedir. Dışişlerinin resmi ifadesi bu olmakla beraber anlaşmanın bu hukuksal zorunluluk ileri sürülerek mutlaka ve ödünlerde verilerek imzalanacağı anlaşılmaktadır.

Dışişlerinden bu anlaşmanın koşulları ve unsurlarına ait bir haber sızmamaktadır. Ancak anlaşmada "politik spekülasyonlara yer vermemek için kira teriminin" bununla birlikte anlaşmanın bir karşılıklı alıp verme temeli üzerine kurulacağını bir dışişleri yetkilisi ifade etmiştir.

Elçi:

(Baştarafı 1. Sayfada)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in başkanlığında, TBMM'deki Genel Başkanın odasında toplanan CHP Parti Meclisi'nin çalışmaları saat 10.50'de başladı ve kısa bir aradan sonra geç saatlere değin sürdü.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün öğleden sonra toplanan CHP grubunda muhtıra konusunda bilgi verdi ve kendisine yöneltilen soruları yanıtladı.

Ecevit, konuşmasını tamamladıktan sonra, Necdet Uğur sözlü istekte bulunarak bu konunun bir başka gün görüşülmesini talep etti. "12 Mart kadar önemli olan bu konuyu daha sonra geniş bir biçimde görüşmeliyiz, genel yönetim kurulu sorunu ele almalıdır" dedi.

Genel Başkan Bülent Ecevit de Necdet Uğur'un bu sözlerine katıldığını bildirdi. Mecliste bugün gündeme gelecek olan baskı yasaları konusunda öncelikle tavır belirlemenin zorunlu olduğunu kaydetti.

CHP ortak grubu daha sonra baskı yasalarını görüşmeye devam etti.

ELÇİ "HÜKÜMET İSTİFA ETMELİDİR" DEDİ

Mardin Bağımsız Milletvekili Şerafettin Elçi Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren ve Kuvvet Komutanlarının hükümete, parti başkanlarına ve Türkiye'nin yönetiminden sorumlu bulunanlara verilmek üzere Cumhurbaşkanına sundukları "Uyarı Muhtırası" üzerine bir açıklama yaparak "Çözüm parlamentonun içindedir" dedi.

Açıklamasında bu girişimin toplumun özlediği demokrasiye ara verme sonucunu doğurabileceğini belirten Elçi, yine de bu aşamada her şeyin bittiğine kani değilim. İki büyük partinin bu duruma akılcı bir yolla çözüm bulabileceği kanısındayım" şeklinde konuştu.

Alpaslan: Muhtıra hükümeti çatırdatmıştır.

Öte yandan konuyla ilgili olarak görüşlerini başvurduğumuz Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan'da "Bu uyarı olmaması herkesce arzulanan bir uyarıdır. Temennim o durki bu sayede iktidar muhalefet diyaloğu kurulabilsin" dedi.

Muhtıranın demokratik olup olmadığı konusunda bir şey söylemeye gerek olmadığını belirten Alpaslan, "Anarşinin önlenmesinde yasal tedbirlerin gerektiğini kabul etmekle birlikte, olayların kaynağında ekonomik sorunların yattığı kanısındayım. Hükümetlerin özellikle bu konuda önlem almaları gerekir. Ekonomik sorunlar çözülmekdikçe bir takım yasalarla, polisiye tedbirlerle sonuca ulaşılabileceğini sanmıyorum. Bu muhtıra hükümeti çatırdatmıştır."

TOKER'İN DEMECİ

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Metin Toker komutanların Cumhurbaşkanı Korutürk'e verdikleri "1 Ocak uyarı mektubunu, "sağlıksız gidişe sağlık arayışı" olarak niteledi. Ve "Buna katılmamak imkânsızdır" dedi.

MUHSİN BATUR'UN DEMECİ

12 Mart 1971 de Demirel hükümetine verilen muhtıranın altında imzası bulunan hava kuvvetleri eski komutanı Muhsin Batur, yayımlanan "uyarı mektubu için" beklenen bir hareketti dedi.

OLEYİS: BU BİR MUHTIRADIR

DİSK'e bağlı Oleyis—İş Sendikası Genel Başkanı Nusret Aydın Genel Kurmay Başkanı, Kuvvet Komutanları ve jandarma genel komutanının imzalarıyla Cumhurbaşkanına sunulan mektupla ilgili olarak "Bu bir muhtıradır. Umarız özgürlükçü demokrasiye ara verici bir davranış olmasın." dedi.

SÜKAN: UYARI MEKTUBU DİKKATE ALINMALI

DP Genel Başkanvekili Faruk Sükan, uyarı mektubunun dikkate alınmasını isteyerek, "Dikkate alınmazsa yarın çok geç olacaktır. Ülkenin bu durumdan kısa sürede çıkacağına inanıyorum. Particilik hesapları bir yana bırakılmalıdır. Mektupla ilgili olarak hiç kimsenin alınganlık içine girmemesi gerekmektedir" dedi.

TİP VE TSİP'İN GÖRÜŞÜ

Cumhurbaşkanı Korutürk tarafından açıklanan uyarı mektubu ile ilgili olarak TİP Genel Merkezi'nden yapılan açıklamada, "Ülkemizde yer alan anti-demokratik gelişmeler, komutanların 1 Ocak muhtırasıyla yeni bir boyuta ulaştı" denildi. TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz da, "Komutanların mektubunu demokratik teamül ve geleneklerle bağdaştırmak zordur" şeklinde konuştu.

Çağın sorumluluğu

(Baştarafı 4. Sayfada)

nun gerekliliği bütün emekçilerin kafasında açıkça duyulacak, içinde bulunulan koşullarda çalışma yöntemleri, zorunlulukları görev ve dısıplin anlayışı ile her şey belirlendikten sonra gündeme gelecektir. Yani zorlama ile değil, koşulların dayatması, ortamın özlemi sonucunda parti doğacaktır. Parti, o ülkedeki devrimci geçmişin tek ve gerçek doğal mirasçısıdır. Geleceğin de tek ve gerçek sorumlusudur.

ÇAĞDAŞ İNSAN

Yazının başından beri saydığımız gelişimin içinde olan insan çağdaş insandır. Bu halkaya hiçbir dönemde girememiş insanlar da vardır. Yahut bu zincirin herhangi bir yerinde düzenin adamı haline gelmiş insanlar vardır. Bu insanlar ya gelişemedikleri veya geliştirilmedikleri için zincirin dışındadırlar, yahut ufak çıkarlar peşinde, sosyo-ekonomik konumlarını bile bile, sömürgenlere hizmet etmektedirler. Yoksa çağdaşlık kendi dilini en arı biçimde konuşmak, herkese saygılar sunmak, bir iki şiir kitabı, bir iki edebiyat eleştirisi okuyup dar ahbap çevresinde bilgiçlik taslamak değildir. Çağdaşlık hem çok kolay, hem demir leblebidir. Adam olana...

BANDOOO!

(Baştarafı 2. Sayfada)

olası sporcudur," diye başlamış. "Atalarımız ok sporunu keşfettiler. Atalarımız atçıydılar, güreşçiydiler. Atalarımız nasıl güreşeceğini, nasıl ata bineceğini, nasıl ok atacağını herkesten daha iyi bilirlerdi. Atalarımız... Atalarımız okçuydular... güreşçiydiler... Atalarımız atçıydılar..." Bakmış ki ki arkası gelmiyor, "Bandooo!" diye kükremiş birden. Bando da "Gaziler" marşına başlamış böylece Bal Mahmut vaziyeti kurtarmış...

YAŞASIN ŞANLI BANDO!

İTO Başkanı Kuşçulu:

(Baştarafı 1. Sayfada)

ların onuruna verilen yemekteki konuşmasında ülkenin görünümünün iç açıcı olmadığını belirtiyor ve "Afganistan, Pakistan ve İran'ın durumlarından ibret almamız ve aklımızı başımıza toplamamız gerekir. Kardeş kavgası durulmazsa, ülke daha da kötü duruma düşer" diyordu. Aynı günlerde Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar, devlet terörüne davetiye çıkaran bir konuşma yaparak şunları söylüyordu: "Türkiye en kısa zamanda içinde yaşadığı bunalımı aşmak zorundadır. Bunalımın nedenlerinden ilki anarşi ve terörizm, diğeri enflasyon ve pahalılıktır. Devlet canilere ve örgütlere kahredici darbesini biran önce indirmelidir. Bütün siyasal partilerimizin, öteki bütün kurum ve kuruluşlarımızın milli birlik ve beraberlik şuuru içinde bu mücadeleye destek ve yardımcı olmalarını zorunlu görüyoruz. Bu sorun çözümlenmeden ekonomik sorunlara çare bulmak sadece bir serap peşinde koşmaktır. Yazar daha sonra da "devlet devlet olduğunu göstermelidir" diyor du.

1979'un son gününde ise, 1979'u değerlendirip 1980'de ne yapılması gerektiğini belirtirken, büyük sermayenin temsilcilerinin hemen hemen tümü AP ve CHP'nin aralarındaki çekişmelere son verip anarşi sorununu biran önce ortaklaşa çözmelerini talep ediyordu.

TİSK Genel Başkanı Halit Narin "Hukuk devletinin yaşamasının ancak idari otoriteyle mümkün olabileceğinin unutulduğu 1979 yılından sonra, hukukun yaşatılacağı canlı, sıhhatli, paralı ve güler yüzlü cemiyet yaşamına ve devletin her yerde var olduğunun kanıtlandığı bir döneme geçileceği inancı ile 1978 yılının değerlendirilmesini temenni ediyorum" diyordu.

İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nuh Kuşçulu anarşinin ne pahasına olursa olsun önlenmesi gerektiğini belirterek, işçi—işveren ilişkilerinde milli seferberlik ruhu ile birliğin sağlanmasını istiyordu.

İTO Meclis Başkanı İbrahim Bodur ise, anarşinin önlenmemesi halinde ekonominin düzelemeyeceğini savunarak "Bu konuda başta politikacılarımız olmak üzere herkez işbirliği içinde bulunmalıdır" diyordu.

Ve yeni yılın ilk günlerinde, Cumhurbaşkanı, Komutanların 27 Aralıkta kendisine verdiği mektubu açıklayınca, İTO başkanı Nuh Kuşçulu bütün bu gelişimi şöyle noktalıyordu:

"Türk Silahlı Kuvvetlerine bu açıklamalar için teşekkür ederim. Hepimiz milletçe bu endişeler içindeyiz. Düşüncelerimize tercüman olunmuştur. İnşallah politikacılarımız bu ihtara uyarlar."

Waldheim'e

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bu nedenle, Waldheim'ın halk önünde gözükmesi ertelendi. Waldheim'e karşı düzenlenen komplonun içeriği açıklanmadı, ancak bundan sonra Waldheim'in güvenlik nedeniyle izleyeceği programın gizli tutulacağı bildirildi.

Waldheim, çarşamba günü Devrim Konseyi üyeleriyle bir toplantı yapacaktı. Son suikast haberinden sonra bu toplantı ertelendi.

Niğde

(Baştarafı 1. Sayfada)

aykırı olduğunun saptandığını bildirdiler. Niğde Cezaevinde yatan mahkumlar, ölüm olayına karşın, durumda hiç bir değişiklik olmadığını, yine hastaların hastahaneye gönderilmediğini, kaloriferlerin yanmadığını, su ve elektriğin sık sık kesildiğini belirttiler.

Muhtıra

(Baştarafı 1. Sayfada)

lükler tehlikede" şeklinde konuşuyorlar.

Parlamento kulislerinde soğuk ve tedirgin bir hava esiyor. Parlamenterler henüz durumu "sindirme" aşamasında. Genellikle bir bekleme havası herkese hakim olmuş. "Uyarı mektubunun hemen hemen "Herşeye karşı"olan havası belliki "politikacılarımızın" algılamasını güçleştiriyor.

Öte yandan, "uyarı mektubu"nun sınırlı amaçlı olduğunu belirtenler kadar, mektubun amaçlarını özellikle iki büyük partinin bundan sonra koyacağı tavrın belirleyeceğini söyleyenlerde var. Amacın sınırlı olduğunu söyleyenler mektubun biraz genişçe bir "tedbirler" paketinin Meclis'ten geçmesini sağlamak için verildiğini belirtiyorlar.

Başkent çevrelerinde mektubu "Afganistan olaylarının" bir sonucu olarak görenler de var. Ortadoğu'da değişen güçler dengesi, İran'daki Amerikan Büyükelçiliğinin işgali, Kâbe baskını gibi eylemler Ortadoğu'da her an yeni alt-üst oluşların beklenebileceğinin işareti olarak yorumlanıyor. Amerika'nın Ortadoğu'nun en güçlü ülkesi olan Türkiye'deki siyasi gelişmelere seyirci kalamayacağı da açık. Bu durum bundan sonra gelişecek olaylarda Amerikan etkisinin mutlaka gözönünde bulundurulmasını gerektiriyor.

MECLİS

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Önlemler Paketi" CHP tarafından yeniden incelenerek, içindeki bazı tasarıların değiştirilmesi durumunda, olumlu oy verilmesi için bağlayıcı karar alındı.

Gerçekten

(Baştarafı 1. Sayfada)

kabullenmelerini ise, mektubu verenin Silahlı Kuvvetler olması ile açıklıyorlar. "Bu durumu kabüllenmezsek, çok daha olumsuzu olur", diyerek olumsuzların en iyisinin seçilmesi dışında hiçbir seçenek bırakmıyorlar.

Bu tutumlarıyla onlar, Türkiye'de özgürlükçü parlementer rejimi koruduklarına gerçekten inanmakta mıdırlar?

Yoksa Ecevit ve bu olayı demokratik bir rejimin korunmasına yönelik bir davranış olarak görenler, bazı iç ve dış siyasal gözlemcilerin ileri sürdükleri gibi, tümüyle askeri bir yönetime geçiş sürecinde rol mü almaktadırlar?

Siyasal gözlemciler tam da bu sırada, ABD'nin son Afganistan olayları nedeniyle, Ortadoğu'da sağlam bir cephe gerisi hattı oluşturma çabasında olduğunu belirtmektedirler. Gerçekten, yaşadığımız süreç böyle bir çabanın sonucu olarak değerlendirilebilecek özellikler taşımakta mıdır?

"Uyarı mektubu"nun yayınlanmasından sonra bir takım anayasal kuruluşlar ve kişiler, bu davranışın meşru görülmesi şeklindeki eğilimlerini kamuoyuna açıklamışlardır. Bazı siyasal çevreler ise haklı olarak böylesi bir durumun parlamentonun varlık nedeni ile bağdaşmayacağını ve giderek herşeyin kaybedilebileceğini, bu nedenle de oldukça duyarlı olunması gerektiğini belirtmektedirler.

Kuşkusuz, önümüzdeki günleri bu soruların cevapları ile birlikte yaşayacağız.

DEMOKRAT

TV'de,

(Baştarafı 1. Sayfada)

başka başarılı belgesel dizi olan "Düşünceye Saygı" adlı dizi de gene üç aylık prototipte yer almadığı gerekçesiyle ilk iki bölümü yayınlandığı halde yayından kaldırılmıştır. Çağdaş Gazeteciler Derneği tarafından geçtiğimiz yılın en başarılı programı seçilen "Düşünceye Saygı" dizisinin üçüncü programı yayınlanacağı gün olan bugün gerekçe gösterilmeden yayından kaldırılmıştır.

"Çalışma Dünyası" adlı dizinin 9 programdan oluştuğu ve çalışma dünyasının sorunlarını tarihsel gelişim içinde ele aldığı öğrenilmiştir. Bu dizinin ilk programında geçtiğimiz yılın çalışanlar ve işverenler açısından bir değerlendirmesinin yapıldığı ve bu arada DİSK, Türk—İş, ve işveren sendikaları konfederasyonu temsilcilerinin görüşlerinin yansıtıldığı belirtilmiştir.

"Gençlik Gençlik" de çalışma dünyası gibi daha önceden yayınlanması planlandığı halde yayından kaldırılmıştır.

NE ALIRSAN 12.5

KEMAL ŞİDDETİN BİR TÜRÜYLE KARŞILAŞIYOR

HOOP!

HOP DEDİK

YAŞATACAĞIZ

Aydın BAHÇECİ

1957 - ......

Günler ağır,

Günler ölüm haberleriyle geliyor
en güzel dünyaları
yaktık ellerimizle
Ve gözümüzde kaybettik ağlamayı:
bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler.
ve bundan dolayı
biz unuttuk bağışlamayı.

....

S.B.F.li Devrimciler

Demokrat: 76

Aydın BAHÇECİ

1957 ....

O, halkımızın Devrimci Yolundaki mücadelesinde 17 Ekim 1979 günü faşist tuzaklarda vuruldu, 2.1.1980 günü tedavi edilmekte olduğu hastahanede kurtarılamayarak öldü. Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

Kadıköylü Devrimci Arkadaşları

Demokrat: 77

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50 Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3252/10
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi: 3 aylık 675.— TL; 6 aylık 1350.— TL.; 1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı: 3 aylık: 1350; 6 aylık: 2700; 1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 — TL.
Yayın ilanları .... 400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ....

-4-

İstanbul Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerde bile tezek yakarak ısınanlar var...

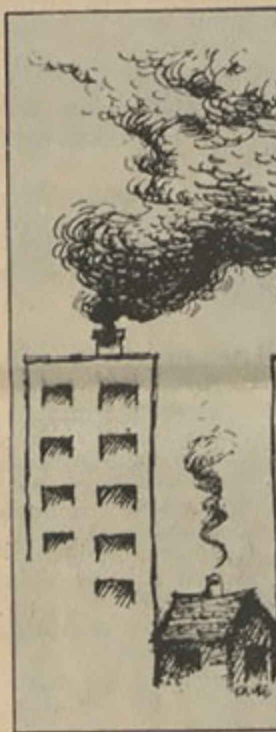
Gördük ki, ısınanlarla üşüyenler iç içe yaşamaktalar

Ortalama değerlerle, Türkiye'de bir kişinin yılda 970 kg kömür ya da bu miktara eşdeğer yakıt yakması gerektiğini yazmıştık. Bu miktar, bir insanın insanca ısınması için bir yılda tüketmesi gereken en az yakıt miktarıdır. Şimdi, bu değeri bölgelere göre vermeye çalışalım. Trakya Bölgesi için bu miktar, 960 kg'dır. Yani, Trakya Bölgesi'nde yaşayanların her biri insanca ısınabilmek için, yılda 960 kg kömür ya da eşdeğer miktarda yakıt tüketmek zorundadır. Karadeniz kayılarında yaşayanlar için bu miktar 940 kg'dır. Aynı şekilde, bu miktar Marmara ve Ege kıyıları için 820 kg, Batı Anadolu için 990 kg, İç Anadolu için 1930 kg, Güney Doğu Anadolu için 940 kg, Doğu Anadolu için 1060 kg ve Ankara-İstanbul-İzmir kentleri için de 960 kg'dır.(22)

TÜRKİYE'DE HER BÖLGE, YAKACAK SIKINTISI İÇİNDEDİR

hemen hemen hiçbir bölge ihtiyacı olan yakıtı bulamamaktadır. Bu değerlere göre yapılan araştırmalar, bölgelerin yakıt açıklarını kömür eşdeğeri(linyit) olarak şu şekilde tesbit etmişlerdir: Trakya'nın yakıt açığı yaklaşık 283 bin ton olurken, Karadeniz kıyılarında bu açık 1 milyon 202 bin olarak hesaplanmıştır. Marmara ve Ege kıyılarının açığı 1 milyon 203 bin ton olurken, Akdeniz kıyıları için bu açık 392 bin ton bulunmuştur. Bu açık, Batı Anadolu için 362 bin ton, İç Anadolu Bölgesi için 2 milyon 36 bin ton, Güney Doğu Anadolu için 377 bin ton, Doğu Anadolu için 1 milyon 86 bin ton ve üç büyük kent, İstanbul-Ankara-İzmir için de 856 bin ton olarak hesaplanmıştır(23). Toplam yakıt açığı 7 milyon 800 bin ton kömür ya da eşdeğeri yakıt kadardır.

Bu değerlere göre Türkiye'de yakıt sıkıntısının en yoğun duyulduğu bölgeler Doğu Anadolu, İç Anadolu, Marmara ve Ege kıyıları ile Karadeniz kıyılarıdır. Bölge nüfuslarının gözönüne alınması durumunda, yakıt sıkıntısının yoğunlukla yaşandığı bölgeler arasına Trakya da girmektedir (24) Aslında yakıt sıkıntısının çekilmediği bölge yada kent yok gibi. Ancak bazı bölge ve kentler de yakıt sıkıntısı son derece etkili bir biçimde duyurmaktadır kendini.

APARTMANLAR VE GECEKONDULAR ISINANLAR VE ÜŞÜYENLER

türkiye'deki ısınma dengesizliği o denli çarpıktır ki, bu dengesizlik hem bölgeler arasında hem de her bölgenin kendi içinde görülmektedir. Evet, Türkiye'nin her yanında ısınanlarla üşüyenler iç içe yaşamaktadırlar. Tıpkı büyük kentlerde blok apartmanlarla gecekonduların iç içeliği gibi. Örneğin Türkiye'de yakıt olarak tüketilen her yüz ton kömürün yaklaşık 41 tonu üç büyük kentte İstanbul, Ankara ve İzmir'de tüketilmektedir. Öte yandan her yüz ton kömürün ancak ve ancak 2 tonu Güney Doğu Anadolu bölgesinde tüketilmektedir. En az kömürün tüketildiği bölge ise, Akdeniz kıyılarıdır.

Fuel-oil tüketiminin en çok olduğu bölge, tıpkı kömürde olduğu gibi İstanbul-Ankara ve İzmir kentleridir. Tüketilen her 100 ton fuel-oilin 59 tonu bu üç büyük kentte tüketilmektedir. Güney Doğu Anadolu'da ise bu miktar yaklaşık 2 ton kadardır. En az fuel-oil tüketilen bölge ise Trakya'dır.

Odun ve tezekte ise tersine bir durum görüyoruz. Türkiye'de yakıt olarak tüketilen her 100 bin ton odunun yaklaşık 21 tonu Karadeniz kıyılarında tüketilmektedir. Karadeniz kıyılarını 18 tonla İç Anadolu Bölgesi izlemektedir. Tezeğin en çok tüketildiği bölge ise Doğu Anadolu'dur. Tüketilen her 100 ton tezeğin yaklaşık 45 tonu bu bölgede tüketilmektedir. Doğu Anadolu'yu 34 tonla İç Anadolu Bölgesi izlemektedir(25)

KİM NEYİ BULABİLİYORSA ONU YAKIYOR

Görüldüğü gibi, Türkiye'de ısınma sorunu, bölge koşullarınca beliren bir sorun olmaktadır. Üç büyük kent dışında, diğer bölgelerde yakıt, bölgesel olarak karşılanmaktadır. Bölge hangi yakıtı üretiyorsa genellikle o yakıtı tüketmektedir.. Her bölge kendi içine kapanık bir görünüm içindedir yakıt tüketimi bakımından.

Son olarak bölge içi ısınma dengesizliğine bir iki örnek verelim. Üç büyük kenti ele alalım. Üç büyük kentte yaşayan her 100 kişiden yaklaşık 43'ü kömür tüketerek ısınırken, 6'sı fuel-oil'le, 36'sı odunla ve ilginçtir, 4'ü de tezek yakarak ısınmaktadır. İşte ısınanların üşüyenlerin iç içeliği tıpkı gökdelenlerle gecekonduların iç içeliği gibi(26)

GÖRDÜK Kİ MİLYONLARCA EMEKÇİ ISINAMAZKEN BİR AVUÇ MUTLU AZINLIĞIN ISINMA DİYE BİR DERDİ YOKTUR

Okuduk, araştırdık, taradık, sorduk ve soruşturduk. Ne öğrendiysek, aktardık bir bir. Ne görebildiysek, aktardık bir bir

Gördük ki, Türkiye'de yakıt derdi bütün ülkeyi sarmış, sarmalamış. Şu ya da bu bölge değil, genel olarak tüm ülke yakıt sıkıntısı çekmektedir.

Gördük ki, Türkiye'de insanlar, insanca ısınamamaktadır. Bir avuç mutlu azınlığın dışında milyonlar ısınamamaktadırlar.

Gördük ki, Türkiye'de ısınanlarla üşüyenler iç içe yaşamaktalar. Gördük ki, İstanbul Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerde bile tezek yakarak ısınanlar vardır.

Gördük ki, Türkiye'de insanlar, kendi bölgelerinde yakıt diye ne buluyorlarsa, onu tüketmekteler. Büyük kentlerin gökdelenlerinde petrol, ormanlı bölgelerde odun, kıraç bölgelerde tezek ve bitki artıklarının bol olduğu bölgelerde ise fındık-fıstık kabuğu...

Gördük ki, Türkiye'de en çok tüketilen yakıt odundur. Odundan sonra kömür. Sonra da tezek. Petrol, çok az insanın tükettiği bir yakıt.

Gördük ki, ısınma sorunu yalnız başına ele alınabilecek bir dert değil. Konut, soba ve daha bir çok, önemli dertlerle birlikte ele alınacak bir derttir.

Gördük ki, yakacak derdi, ısınma derdi, ağırlıkla işçilerin, köylülerin ve memurların kısacası emekçilerin bir derdidir. Emekçilerin- bir derdi olmakla da ısınma sorunu sınıfsaldır.

Gördük ki, toplum nasıl emekçiler ve kapitalistler diye ikiye bölünmüşse, ısınanlar ve üşüyenler diye de ikiye bölünmüştür. Milyonlarca emekçi insanca ısınamazken, bir avuç mutlu azınlığın ısınma diye bir derdi yoktur,

Gördük ki, evet gördük ki, yirminci yüzyılın son çeyreğinde yakıt derdinden, insanlarımız ısınamadığı için her yıl binlerce süt kuzusu bebe daha birine basmadan ölmektedir zatüreden. Gördük bu gerçeği ve sorduk "kim taşıyacak bu utancı kim?" diye.

GÖRDÜK VE ANLADIK Kİ ISINMA DERDİ KAPİTALİST DÜZENDEN KAYNAKLANMAKTADIR

Gördük ve anladık ki, Türkiye'de yakacak derdi bir avuç fabrikatör, para babası ve toprak ağasının milyonlarca emekçiyi sömürdüğü, sömürebildiği düzenden kaynaklanmaktadır. Yani, kapitalist düzenin kendisinden.

Evet, Türkiye'de ısınma sorunu kapitalist ekonominin tüm çelişkilerini çarpıklıklarını, mantıksızlıklarını, tutarsızlıklarını sergileyen bir gerçektir. Bir avuç mutlu azınlığın ısınabildiği, milyonlarca emekçinin üşüdüğü, ısınanlarla üşüyenlerin iç içe yan yana yaşadığı bir çarpık düzendir bu. Milyarlar ödeyerek satınalınan petrolün kazanlarda yakıldığı, ancak ekonominin dövizsizlikten çökmeye yüz tuttuğu bir düzendir bu. Milyonlarca ton odunun tükitelerek, ormanlı bölgelerin kıraçlaştığı, orman yoksullarının sömürüldüğü bir düzendir bu. Uçsuz bucaksız topraklar gübreye hasretken, milyonlarca ton hayvan gübresinin tezek yapılarak yakıldığı bir düzendir bu. Kırk milyon nüfusu değil, 100 milyon nüfusu dahi insanca ısıtabilecek zenginliklerde olan kömür varlığının değerlendirilmediği bir düzendir bu.

Evet milyonlarca emekçinin yakıt diye odun, tezek, bitki artığı yaktığı, daha doğrusu ne bulursa onu yaktığı, zenginle fakirin, ısınanla üşüyenin iç içe olduğu bir düzendir bu...

EVET: TÜRKİYE'DE ISINMA SORUNU KAPİTALİST EKONOMİNİN TÜM ÇELİŞKİLERİNİ, ÇARPIKLIKLARINI; TUTARSIZLIKLARINI SERGİLEYEN BİR GERÇEKTİR.

BİR AVUÇ MUTLU AZINLIĞIN ISINABİLDİĞİ: MİLYONLARCA EMEKÇİNİN ÜŞÜDÜĞÜ, ISINANLARLA ÜŞÜYENLERİN İÇ İÇE, YAN YANA YAŞADIĞI BİR ÇARPIK DÜZENDİR BU'...

MİLYARLAR ÖDEYEREK SATINALINAN PETROLÜN-KAZANLARDA YAKILDIĞI, ANCAK EKONOMİNİN DÖVİZSİZLİKTEN ÇÖKMEYE YÜZ TUTTUĞU BİR DÜZENDİR BU....

MİLYONLARCA TON ODUNUN TÜKETİLEREK ORMANLI BÖLGELERİN KIRAÇLAŞTIĞI, ORMAN YOKSULLARININ SÖMÜRÜLDÜĞÜ BİR DÜZENDİR BU' ...

UÇSUZ BUCAKSIZ TOPRAKLAR GÜBREYE HASRETKEN, MİLYONLARCA TON HAYVAN GÜBRESİNİN TEZEK YAPILARAK YAKILDIĞI BİR DÜZENDİR BU'.....

KIRK MİLYON NÜFUSU DEĞİL, 100 MİLYON NÜFUSU DAHİ İNSANCA ISITABİLECEK ZENGİNLİKLERDE OLAN KÖMÜR VARLIĞININ DEĞERLENDİRİLMEDİĞİ BİR DÜZENDİR BU'......

EVET, MİLYONLARCA EMEKÇİNİN YAKIT DİYE ODUN, TEZEK BİTKİ ARTIĞI YAKTIĞI DAHA DOĞRUSU NE BULURSA ONU YAKTIĞI, ZENGİNLE FAKİRİN , ISINANLA ÜŞÜYENİN İÇ İÇE OLDUĞU BİR DÜZENDİR BU.....

YARIN: ORMANI BOL TÜRKİYE'DEN KIRAÇ TÜRKİYE'YE

(22) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(23) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(24) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(25) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."
(26) "Konutlarda Enerji Kullanımı..."

Karabulut ailesi yılda 3 ton kömürle ısınmaya çalışıyor

HÜSEYİN APAYDIN
NEYYİRE ÖZKAN

Erzincan'dan İstanbul'a göç etmiş bir aile, Karabulut ailesi. Bir anne ve 4 çocuktan oluşuyor. 10 yıldır İstanbul'dalar. Binbir güçlük binbir mücadele sonucu 2 gözlü bir gecekonduya sahip olabilmişler. 4 aydır da, burada oturuyorlar.

Sorunlar 2 göz odaya sahip olmakla bitmemiş tabii. Her yeni gün, yeni bir sorun çıkarmış ortaya. Ama beraberinde yeni umutları, yeni mücadele ruhunu da taşımış Karabulutlara. Nasıl ısınıyorsunuz? diye sorduğumuzda, ailenin tek tek fertlerinin ayrı ayrı ısınma sorunları olduğu ortaya çıktı.

Önce anaları Cezayir Karabilit anlattı:

"Şu gördüğünüz gecekonduda oturuyoruz. Kocam 1970 yılında öldü. Ondan hiçbir gelirimiz yok. Evin gereksinimlerini 17 yaşındaki oğlum karşılar. Ben de, evde, 1200 lira karşılığında 2 küçük çocuğa bakıyorum.

Kömür yakarak ısınırız. Kömür çok pahalı. Binbir güçlükle alabildik. Biz bu yıl 3 ton kömür aldık. 3 ton kömürle kışı zar zor geçiriyoruz. Zaten bir oda da soba yakıyoruz. Diğer taraflar bütün kış buz gibi olur. 1 ton kömürü bu yıl 2700 liradan aldım. Yani 3 tonuna 8100 lira ödedik. Kömür ocaklarından getiriyorlar kömürü. Biz onlara sipariş veriyoruz, onlarda getirip satıyorlar." Aileye bakmakla kümlü Hüseyin Karabulut henüz 17 yaşında. Bir fabrikada işçi olarak çalışıyor. Aylık kazancı 4800 lira. Yakacak sorunu Hüseyin'i hem evde hem de işyerinde etkiliyor. Sorunlarını şöyle dile getirdi Hüseyin:

"Eve kömür almak için bir yıl önceden para biriktirmeye başlıyorum. Bu yılki kömür parasını peşin verdik. Tabi bir sene sonunda biriken para bu. Gelecek yıl için de şimdiden para biriktirmek zorundayız. Her ay belli bir miktar ayıramıyorum. Masraflardan ne arttırabilirsek bir kenara koyuyoruz. Evde doğru dürüst ısınamıyoruz. Yeterli ısınabilmek için 4-5 ton kömür gerekli. Biz ancak 3 ton alabildik, idare etmeye çalışıyoruz."

Isınma yalnız evde sorun olmuyor. Hüseyin için: Şöyle devam ediyor:

"Yakacak yokluğu bizi çalıştığımız yerde de etkiledi. Patron mazot yokluğundan dolayı zorunlu izin verdi. Ay başından beri izin yapıyoruz. Zorunlu izinde, aylık kazancımızın yarısını veriyorlar. Yani 2400 lira. Mazot bulunana kadar da bu böyle sürecek.

Biz Hüseyinle konuşurken, ilkokulda okuyan Güllü lafa karıştı ve kendi okullarının sorunlarını anlatmaya başladı.

"Ben gecekondu mahallesinin 5 derslikli ilkokulunda okuyorum. Okulumuzda sobalar var. Ama 1. ve 2. sınıfta hiç yanmıyor. 4 ve 5 ler kendileri yakabildikleri için biraz ısınıyorlar. Okula yeni kömür alındı. Kömür için bizlerden 250'şer lira para toplandı. Ama bu parayı veremeyenlerde oldu."

Abi Hüseyin okulun durumu hakkında şu bilgileri verdi:

"Sözkonusu okulun malzemesi belediye tarafından verildi. Bütün halk elbirliği ile okul binasını yaptık. Beş sınıfı olan okulun 313 öğrencisi ve 3 öğretmeni var. Okul prefabrik olarak yapıldı. Isınması çok güç ve sağlığa zararlı. Öğrencilerin desteği ile ısıtılmaya çalışılıyor. Bakanlık tahsisi olmasına rağmen, yetkililer, nasıl okul yaptınızsa öyle de ısıtın" diye baştan savuyorlar."

Biz sadece evleri nasıl ısıtıyorlar, diye sormaya gitmiştik. Ama gördük ki, bu sorun sadece evde değil, işde ve okulda da karşılarına çıkıyor. Yakıt yokluğu nedeniyle hasta olanlar, öğrenimleri aksayanlar, zorunlu izin verilip, ücretleri kesilenler ve daha niceleri var. Herşeyde olduğu gibi yakıt yokluğunun faturasını ödeyenler yine emekçiler ve aileleri....

ÇOCUK GAZETESİ

UÇAK YOLCULUĞU

Bir uçağım olmalı benim
Binip üstüne binip üstüne
Şu dünyayı gezmeliyim,
Gidip Akdeniz sahillerine
Merhaba demeliyim
Sıcak sıcak denizlere
Çimen gemici çocukları.

Bir uçağım olmalı benim
Binip üstüne binip üstüne
Daha uzaklara gitmeliyim.
Ta Fransa'ya, Berlin'e.
Selam demeliyim dört iklimden,
Hürriyet için döğüşmeye gelenler
Ölümlü günler bitti mi
Öten tüfekler sustu mu
Kazanlarda sıcak aşlar pişti mi?

Bir uçağım olmalı benim
Binip üstüne binip üstüne
Diyar diyar gitmeliyim.

cahit külebi

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

nazım hikmet

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

İngilizler herşeylerini çaldı,
Zengin bir ülkeydi Hindistan oysa.
Hindistan'da halk
Katlanmak zorundaymış buna.

Birçok ülke gibi Hindistan da bağımsızlığa kavuşmadan önce bir İngiliz sömürgesiydi. Sömürgecilik başka ülkeleri zorla ele geçirerek, bu ülkeleri açımasızca yağmalamak, onların geri ve yoksul kalmasına neden olmaktır.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 ŞEKER KIZ

19.30 FASIL

20.00 HABERLER

20.35 MİNİK KONSER

20.45 KIBRIS'TA TÜRK ESERLERİ

Program 8. bölümden oluşuyor. Dizinin bugün yayınlanacak olan ilk bölümünde, Yeşil Ada'nın tarihi bilinen en eski kültürü olan Neolitik Çağ'dan alınarak, Ada'nın 1571 yılında Osmanlılar tarafından fethine dek inceleniyor.

21.15 TV'DE TÜRK SİNEMASI

Yönetmenliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı ve başrollerini Vahi Öz, Ajda Pekkan, Sevdağ Ferdağ, Münir Özkul, Hülusi Kentmen ve M. Sim'in paylaştıkları "KART HOROZ" adlı film yayınlanacak.

22.45 HABERLER